

کلمه گیلکی	مثال گیلکی	کلمه فارسی	مثال فارسی
آ	آ مأمود خورم آدمه	آقا	آقا محمود آدم خوبی است
آب دان درم	گولانا آب دان درم	دارم آب می‌دهم	دارم به گل‌ها آب می‌دهم
آبدو	آبدو کشن دره	خمیازه	او خمیازه می‌کشد
آج	آج باورده	سیری‌ناپذیر	سیری‌ناپذیر است
آجور	آجور دیفار جا کفتن دره	آجر	آجر دارد از دیوار می‌افتد
آخربسر	من کی دائم آخربسر وا بئی می ویجا	سرانجام	من که می‌دانم سرانجام باید نزد من بیایی
آخریس	شانامه آخریس خوشه	پایان	پایان شاهنامه خوش است
آدم-نفر	شیمی آدم -نفران کوئیا ایسائید؟	عضو	اعضای شما کجا هستند؟
آشخال جابه	آشخالنا تاود آشخال جابه	سطل زباله	زباله‌ها را داخل سطل زباله بینداز
آلاخان والاخان	آلاخان والاخانی جا بئتره	دربه‌در	از دربه‌دری بهتر است
آها	آها، منم ایم	بله	بله، من هم می‌آیم
آهین	می دوکان آهین یورد ور نهآ	آهن	مغازه من کنار پل آهنی است
آوج	هرچی زنگ بزئم آوجا ندا	جواب	هر چه زنگ زدم جواب نداد
ارجئن ارجئن	کاغذانا همه ارجئن ارجئنا کوده	ریز ریز	تمام کاغذها را ریز ریز کرد
ای	ای میلیون تومون پول خایم	یک	یک میلیون تومان پول لازم دارم
ای فچم	ترا بیدینم ای فچم مایه دهم	بسیار زیاد	تو را ببینم بسیار زیاد می‌بوسم
ای وخت	ای وخت یور ترا خاستیم	زمانی	زمانی تو را خیلی می‌خواستم
ای ور	آن رختان هرتا ای ور گفته	یک گوشه	هرکدام از لباس‌هایش یک گوشه افتاده است
ای وری	آ تابلو چی ره ای وری نهآ؟	کج	برای چه این تابلو کج است؟
ای یئم	ای یئم سیبیشکا مرا فادی؟	یک مشت	یک مشت تخمه آفتابگردان به من می‌دهی؟
ایتا	ایتا کاغذ مرا فادن	یک	یک کاغذ به من بده
ایجانا	من و میعاد ایجانا بوشوئیم بیرون	با هم	من و میعاد با هم بیرون رفتیم
ایدانه	ایدانه کوئی خایم	یک عدد	یک عدد کدو می‌خواهم
ایدفا	ایدفا باموم شیمی خانه	یک بار	یک بار به خانه شما آمدم

ایدفائی	ناصر ایدفائی بامو اوتاق ۲ دۆرۆن	ناگهان	ناصر ناگهان داخل اتاق آمد
ایدقه	ایدقه بئس	یک دقیقه	یک دقیقه صبر کن
ایروز	ایروز دئه بمانسته می تعطیلی-یان تۆمانا به	یک روز	یک روز دیگر مانده تا تعطیلاتم تمام شود
ایزه	ایزه بۆشو اۆشنتر	کمی	کمی آن طرفتر برو
ایساید	دیشب همه أمی خانه ایساید	بودند	همه دیشب خانه ما بودند
ایستۆل	أشان چۆب ۲ جا ایستۆل چاکۆنید	صندلی	آن‌ها از چوب صندلی می‌سازند
ایسم	تی ایسم چیسه؟	نام	نام تو چیست؟
ایسید؟	شۆمان چن نفر ایسید؟	هستید؟	شما چند نفر هستید؟
ایسکمو	بۆشو دۆکان دۆتا ایسکمو بیهین	بستنی یخی	برو مغازه دو عدد بستنی یخی بخر
ایشتاو	های آمرأ ایشتاو دیهه	هشدار	مدام به ما هشدار می‌دهد
ایشتاوی	ایشتاوی چی گمه؟	می‌شنوی	می‌شنوی چه می‌گوییم؟
ایششه	ایششه، لانتی	اه (لفظ تنفر)	اه، مار
ایشماردن	می زای ایشماردنأ نأنه	شمارش	بچه من شمارش بلد نیست
ایشکۆر	کیشکائان ۲ رئم ایشکۆر فۆکۆن	خرده‌برنج	برای جوجه‌ها هم خرده‌برنج بریز
ایشکنئن	چی-یا ایشکنئن دري؟	شکستن	داری چه چیزی را می‌شکنی؟
ایمرۆ	ایمرۆ بۆشۆم کیتابخانه	امروز	امروز به کتابخانه رفتم
اینسان	اینسان بۆبۆ	انسان	انسان باش
ایوار ایوار	...ایوار ایوار شئطان مرأ گه	گهگاه	...گهگاه شیطان به من می‌گوید
ایواردم	ایواردم وا بشم بازار	یک بار دیگر	یک بار دیگر باید به بازار بروم
ایواژکی	ایواژکی بۆگۆ نأیم ترأ راحتأ کۆن	به یک باره	به یک باره بگو نمی‌آیم خودت را خلاص کن
ایبیچم	گۆش نۆکۆنی ایبیچم ترأیا	برخورد تندی می‌کنم	توجه نکنی برخورد تندی با تو می‌کنم
ایبیچه	ایبیچه یلا مه ره دۆکۆن	کمی	کمی یلو برای من بریز
ایچی	ایچی خأیم ترأ بگم	یک چیز	یک چیز می‌خواهم به تو بگویم
اوتاق	می اوتاق کۆیتأ ایسه؟	اتاق	اتاق من کدام یک است؟
اۆدۆشتن	سۆمبۆر ۲ مأنستن أمی خۆنأ اۆدۆشتن درید	مکیدن	مانند زالو دارند خون ما را می‌دوشند

اورشين	كترايا اوسادم قاتوقا اورشين بزئم	هم زدن	كفگير چوبى را برداشتم خورش را هم زدم
اوسان	قاقوشاقانا اوسان باور	بردار	قاشقها را بردار بياور
اوسه كود	ا كيتابا كي اوسه كود؟	فرستاد	اين كتاب را چه كسى فرستاد؟
اوشان	اوشان كيسيد؟	آنها	آنها كيسند؟
اوشكوفت	آب مرا اوشكوفت	در گلو گير كرد	آب در گلويم گير كرد
اون	اون چيسه؟	آن	آن چيست؟
اويآ	مهين كياف اويآ نها	آنجا	كيف مهين آنجا است
اوچين	تي كيتابانا اوچين	جمع كن	كتابهايت را جمع كن
اوكونف	امه ره اوكونف دره	شگون	براى ما شگون دارد
ا	شوقاژا چاكودي؟	را	شوقاژ را تعمير كردى؟
آتو	آتو نيه	چنين	چنين نيست
اجور	اجور چي-يان مرا حالي نيه	اينگونه	اينگونه چيزها را متوجه نمى شوم
اذب	مي برار اذبه	مجرد	برادرم مجرد است
اراييم	اراييم بيا	اين طرف هم	اين طرف هم بيا
ارسو	تي ارسوتانا ياكون	اشك	اشكهايت را پاك كن
ازازيل	ا ازازيل زاكانا فاندرا	بسيار شيطان	اين بچههاى بسيار شيطان را نگاه كن
اسباب	اييچه اسباب باورم بوخوري؟	خوراكي	كمى خوراكي بياورم بخورى؟
اشان	اشان كي امون دريد كيسيد؟	ايشان	ايشان كه دارند مى آيند چه كسانى هستند؟
اشبل	مائي اشبل مرا كوكو چاكونيدي	تخم ماهى	با تخم ماهى كوكو درست مى كنند
اغوز	اغوز خوري؟	گردو	گردو مى خورى؟
الوغ	باغ من ايتا الوغ بيدئم	عقاب	در باغ يك عقاب ديدم
الو	هوا سرده امي دهنأ الوو بيرون آيه	بخار	هوا سرد است از دهان ما بخار خارج مى شود
الباقي	شير الباقي-يا دوكون جا دورون	باقى مانده	باقى مانده شير را داخل ظرف بريز
النگ	مرا النگ بزه بكفتم	پشت پا	به من پشت پا زد افتادم
امان	امان دو نفرم	ما	ما دو نفر هستيم

أمؤن	ورزشگا جا أمؤن درم	آمدن	دارم از استادیوم می آیم
أمبست	أ دؤغ پؤر أمبسته	غلیظ	این دوغ خیلی غلیظ است
أمرأ	من تی أمرأ آیم	با	من با تو می آیم
أمی	شؤمانم أمی أمرأ آئیدی؟	ما	شما هم با ما می آید؟
أن	أن چیسه؟	این	این چیست؟
أندیفه	أ ساعت چارصد تؤمؤن أندیفه دأره؟	ارزش	این ساعت چهارصد تومن ارزش دارد؟
أنگاره	چی ره أئقد أنگاره بیده-ئی؟	تدارک	برای چه این قدر تدارک دیده ای؟
أوانگاره	هأچین أمه ره أوانگاره بیده-ئیم	دردسر	بیخود برای خودمان دردسر درست کردیم
أوری	می کافشینأ أوری؟	می آوری	کاپشن من را می آوری؟
أولی	تی أولی زاکه؟	اول	فرزند اولت است؟
أویر	می ساعتأ أوبرأ کؤدم	گم	ساعتم را گم کردم
أویستی	أشان دؤتا أویستی-یا مأنیدی	هوو	این دو نفر مانند هوو هم هستند
أیأ	تی کیلیدانأ ایأ بنا بؤم	این جا	کلیدهایت را این جا گذاشته بودم
أیاز	أیاز بینیشته گؤلان ^۲ سر	شبیم	شبیم روی گل ها نشسته است
أیچ	أن خؤج أیچه	بی مزه	این گلابی وحشی بی مزه است
أژدم	تی پلا أژدمه	بسیار شور	پلو تو بسیار شور است
أكه	أكه تأنیم بازی بؤکؤنیم؟	چه وقت	چه وقت می توانیم بازی کنیم؟
بأور	بؤشؤ می کیفأ بأور	بیاور	برو کیفم را بیاور
بؤبؤسته	أ پلا دئه بؤبؤسته	آماده	این پلو دیگر آماده است
بؤبؤسته	چی بؤبؤسته؟	شده است	چه شده است؟
بؤبؤسته	مهسا مرد ^۲ ره بؤبؤسته	شوهر کردن	مهسا شوهر کرد
بؤرسفته	می کیف ^۲ بند بؤرسفته	پاره شد	بند کیفم پاره شد
بؤرسن	دئه بؤرسن	تمام کن	دیگر تمام کن
بؤق	ماشین ^۲ شیشه بؤق بؤکؤده	بخار	شیشه ماشین بخار کرده است
بئس	ایمشبأ أمی خانه بئس	بمان	امشب را در خانه ما بمان
بئس	اییچه بئس	صبر کن	کمی صبر کن
بئگان	هؤیأ بئگان	بیفکن	همان جا بیفکن

باتم	آخربسر خو باتمأ فارسأ	سزای عمل	او در انتها به سزای عملش رسید
بار بامؤئید	گیلکان نترس بار بامؤئید	تربیت شده‌اند	گیلک‌ها شجاع تربیت شده‌اند
باش	خو پيله برارأ باشه	پیروز	بر برادر بزرگاش پیروز است
باقي بمأنسته	أنّ باقي بمأنسته ' چي بؤكؤنم؟	باقی‌مانده	باقی‌مانده این را چه کنم؟
بال	مي بالأ بيگير	دست	دستم را بگیر
بال زن	أنّ پئر أنا بال بزه	حمایت کردن	پدرش از او حمایت کرد
بالاخا	أمي بالاخا ويريشته	هواخواه	به هواخواهی ما برخاست
بامؤخته	بامؤخته آدمأ همه دؤس دأريدي	با ادب	آدم با ادب را همه دوست دارند
بامؤختي	اوشاني كي بؤگؤفتمه بامؤختي؟	یاد گرفتن	آن‌هایی که گفتم را یاد گرفتی؟
بیه	آگه أتؤ بیه	باشد	اگر چنین باشد
بیه	من گب خبربري نؤكؤنم هرچي خأيه بیه بدأ بیه	بشود	من خبرچینی نمی‌کنم هرچه می‌خواهد بشود بگذار بشود
بتپسته	يخچال أسابّ جأ بتپسته-يه	پر	یخچال پر از وسایل است
بج	ایمسال بج گیرانأ بؤسته	برنج	امسال برنج گران شده است
بجار	آگه کاري نؤكؤنيم أمي بجاران همه دس جه شيدي	شالیزار	اگر کاری نکنیم تمام شالیزارهای مان از دست می‌روند
بجارکار	بجارکار كؤدن دره	کشاورزی (در شالیزار)	در شالیزار کشاورزی می‌کند
بجاوسته	کي خو بجاوسته آدامسأ تاودأ خیابانّ دؤرون؟	جویده	چه کسی آدامس جویده‌اش را در خیابان انداخت؟
بجسته	مي دسّ رگ بجسته	برجسته	رگ دستم برجسته شد
بخألي	بخألي آخري سال بیه	به گمانم	به گمانم سال آخر باشد
بدأ	بدأ بيدنيم چي تأنم بؤكؤنم	بگذار	بگذار ببینم چه می‌توانم بکنم
بدگیل	أ ويلايان چندي بدگیل ايسيد	زشت	این ویلاها چقدر زشت هستند
برأر	مي برار بؤشؤ ايجباري	برادر	برادرم به سربازی رفته است
برار زن	أفشينّ برارزن مي ريفئقه	زن برادر	زن برادر افشین با من دوست است
برارزا	مي برارزا بؤشؤ مڈرسه	برادرزاده	برادرزاده‌ام به مدرسه رفته است
بردن	تقي زن بيرده	ازدواج (با زن)	تقی زن گرفته است
برسه	أ خورمالوئان برسه	پخته	این خرمالوها پخته است

بزن بزن	ديرو آمي كوچه سر بزن بزن بو	درگيري	ديروز سر كچه ما درگيري بود
بسته	بسته كوني؟	شرط	شرط مي بندي؟
بسر تاودا	مآمد مرا بسر تاودا بشم بانك	ياداوري كرد	محمد به من ياداوري كرد به بانك بروم
بسر دكفتم	بسر دكفتم ايمسال بشم دانشگا	تصميم گرفتم	تصميم گرفتم امسال به دانشگاه بروم
بسجي	بسجي كي ايم	پس چي	پس چي كه مي آيم
بشكفت	ورف سينگيني جا ا دار بشكفت	شكست	اين درخت از سنگيني برف شكست
بل	ان بل بل گوشا فاندرد	پهن و درشت	گوش هاي پهن و درشت اش را نگاه كن
بمانستم	دئه بمانستم	از يا افتادم	ديگر از يا افتادم
بمانسته	ا نان بمانسته-يه	بيات	اين نان بيات است
بمرده	كورونا واسي دا ئي چن نفر بمرده؟	مرده	به خاطر كرنا مي داني چند نفر مرده است؟
بنا اوسان	آدم وا خو بنا اوسانا بدائه	راه و روش زندگي	آدم بايد راه و روش زندگي خودش را بداند
بندام	بندام آدم مرا نواسي نيشتن	بدنام	با آدم بدنام نبايد ارتباط داشت
بنماسته	خورا امرا بنماسته	نشان داد	خودش را به ما نشان داد
بنه	تي ماشينا هايأ بنه	بگذار	ماشينات را همين جا بگذار
به	ا راديو چاكوده به؟	مي شود	اين راديو درست مي شود؟
به زرف	پئله-يا به زرف بزه زمين بشكنه	محكم	نعلبكي را محكم به زمين زد شكست
به فسكا دا	امرا به فسكا دا	لو داد	ما را لو داد
بي	تو ناصر امرا بي	بودي	تو با ناصر بودي
بي	مي امرا ريفتقا بي؟	مي شوي	با من دوست مي شوي؟
بي شناق	بعضي-يان پور بي شناقيد	حق شناس	بعضي ها خيلي حق شناس هستند
بي يا	گيلان بجاران همه بي يا بوستن دريد	نابود	تمام شاليزارهاي گيلان دارند نابود مي شوند
بي پوشت	خودا بوكونه هي كس بي پوشت نبه	تنها	خدا كند هيچ كس تنها نباشد
بي چنگ و مؤشت	آدم نوأ بي چنگ و مؤشت ببه	بي عرضه	آدم نبايد بي عرضه باشد
بياره	هركي وا بياره خو گبا بزنه	جرات كند	هركس بايد جرات كند سخن خود را بگويد

بیافتي	وأمج ولکي بیافتي	پیدا کردی	جستجو کن شاید پیدا کردی
بیبیشته	بیبیشته بج خایم	سرخ شده	برنج سرخ شده می‌خواهم
بیجیر	بیأ بیجیر	پایین	بیا پایین
بیروڼ	بوښو بیروڼ	بیرون	برو بیرون
بیسپاردم	مرجانأ بیسپاردم	سفارش کردم	به مرجان سفارش کردم
بینا کوډه	سعید دیرو تا هسأ بینا کوډه درز خأندن	شروع کرد	سعید از دیروز تا حالا شروع کرده درس بخواند
بینیش	أیأ بینیش	بنشین	اینجا بنشین
بینیویشته-کس	أ کیتاب^ بینیویشته-کس کیسه؟	نویسنده	نویسنده این کتاب چه کسی است؟
بیچه-ئي	او کوڼوسأ بیچه-ئي؟	چیدی	آن ازگیل را چیدی؟
بیگيغت	مي ټولأ بیگيغت	گرفت	پولم را گرفت
بسر	چار ما بسر وا بشم پاریس	در میان	چهار ماه در میان باید به پاریس بروم
بچمسته	أنقد بچارکار بوکوډد أشان^ کمر بچمسته دأره	خمیده	آنقدر در شالیزارها کار کرده‌اند کمرشان خمیده شده است
بچنگأ دأ	خو ټولانا همه^ بچنگأ دأ	از دست داد	تمام پول‌هایم را از دست داد
بچکسته	کارن بچکسته فني کاران^ ره	شایسته	کارن برای کارهای فنی شایسته است
بچوک	وحیدأ بیدئم بچوک نیشته بو	چمباتمه	وحید را دیدم چمباتمه نشسته بود
بکأشته	أ گوڼانا حسن بکأشته	کاشته	این گل‌ها را حسن کاشته
بکشه-ئي	چي بکشه-ئي؟	رسم کردی	چه چیزی رسم کردی؟
بکشه-ئي	أشانا بکشه-ئي	وزن کردی	این‌ها را وزن کردی
بکفت	زأی دار^ جه بکفت	افتاد	بچه از درخت افتاد
بکفته راشي	أرا شوڼ نوأ بکفته راشي-يه	جاده متروکه	از این راه نرو جاده متروکه است
بگردستید	أول أمرأ بگردستید	بازرسی کردند	ابتدا ما را بازرسی کردند
بگشت	نأنم چي مرأ بگشت	نیش زد	نمی‌دانم چه چیزی مرا نیش زد
بگنسته	أغوژ بگنسته مي سرا	برخورد کرد	گردو به سرم برخورد کرد
بگیلا کون	أ گبانأ هایأ بگیلا کون	دفن کن	این حرف‌ها را همین‌جا دفن کن
بو	تي کار بو؟	بود	کار تو بود؟
بوچوړ	بوښو بوچوړ	بالا	برو بالا

بۆجۇر اۆتاق	زاكانا بىر بۆجۇر اۆتاق	اتاق بالا	بچه‌ها را به اتاق بالا ببر
بۆخۇس	دئره، بۆشۇ بۆخۇس	بخواب	ديروقت است، برو بخواب
بۆدۆج	تأني مي پرهنا بۆدۆجي؟	بدوز	می‌توانی پیراهنم را بدوزی؟
بۆدۆرۈن	بۆشۇ بۆدۆرۈن	داخل	برو داخل
بۆرۈز	تي فسكأ بۆرۈز دان نوا	فاش	رازت را فاش نکن
بۆز	مي پا بۆز مرا در كونه	پاشنه پا	پاشنه پايم درد می‌کند
بۆسۈجانه	غذايا همه ' بۆسۈجانه	سوزاند	تمام غذا را سوزاند
بۆشۇستم	تي رختانا بۆشۇستم	شستم	لباس‌هايت را شستم
بۆفۇرۇختم	مي گۆشي-يا تازگي-يان بۆفۇرۇختم	فروختم	گوشی‌ام را به‌تازگی فروختم
بۆچۆلكسته	أمي باغچه گۆلان بۆچۆلكسته	پژمرده	گل‌های باغچه ما پژمرده شد
بۆك بۆكۈده	ايمرۈ چي ره بۆك بۆكۈده-ئي؟	يكر	برای چه امروز يكر هستی؟
بۆكۈشىد	أشان خائيد همه ' بۆكۈشىد	بکشند	ایشان می‌خواهند همه را بکشند
بۆگړۇختيم	صابخانه كي بامو أمان بۆگړۇختيم	فرار كرديم	صاحب‌خانه كه آمد ما فرار كرديم
بۆگۈ بيشتاو	شيمي بۆگۈ بيشتاو نيشتاوستم	گفتگو	گفتگوی شما را نشنيدم
بۆگۈ مۆگۈ	مي دۈماغ خارش كونه بۆگۈ مۆگۈيه	غيبت	بینی‌ام می‌خارد غیبت‌ام را می‌کنند
پئر	مي پئر بۆشۇ كار' سر	يدر	يدرم سر كار رفت
پئر ۈ مار	مي پئر ۈ مار بخانه نئسائيد	يدر و مادر	يدر و مادرم خانه نيستند
پئر' زن	همه-تا پئر' زنان كي بد-ئي-ئيد	نامادری	تمام نامادری‌ها كه بد نيستند
پئلە	چائي-يا دۆكۈن پئلە دۆرۈن	نعلبکی	چای را درون نعلبکی بریز
پئنج	پئنج تا نان خايم	پنج	پنج عدد نان می‌خواهم
پئنجا	زري-يم خو پئنجا ريالا فادأ	پنجاه	زری هم پنجاه ريال‌اش را داد
يا تۆك	تي يا تۆك' سر بئس خانه دۆرۈنأ فأندر	نوك پا	روی نوك پايست داخل خانه را نگاه كن
پابرانده	پابرانده صارا شۇن نوا	پابرهنه	پابرهنه به حياط نرو
پاخت	مي دۈماغ پاخته	پهن	دماغ من پهن است
پادۈش	أشن پادۈش' جا كفش چأكۈنيد	چرم	آن‌ها از چرم كفش می‌سازند
پاستن	كۆجي زاكانا وا پاستن	محافظت كردن	از بچه‌های كوچك بايد محافظت كرد
پاماله	أن لۈاس' پاماله-يه	رد پا	اين رد پای روباه است

یابی	أمي يابی بؤبؤسته	تعقيب	ما را تعقيب کرد
پاچ	أمي أغوز دار هني پاچه	کوتاه	درخت گردوی ما هنوز کوتاه است
پاک	پاک خورأ بزه نیشتاوستن	به کل	به کل خودش را به نشیندن زد
پاک	سبزي-يانأ پاکودي؟	تميز	سبزی‌ها را تمیز کردی؟
یت	أمي مؤبل ^۲ دسته ^۱ یت بزه	کرم چوب‌خوار	دسته مبل ما را کرم چوب‌خوار خورده است
پراً گرفته	زأی تا خؤ مارأ بیده پراً گرفته	بسیار خوشحال شد	کودک به محض دیدن مادرش بسیار خوشحال شد
پراً گيفتيد	چيچيني-يان تا ييجايأ بیده-ئيد پراً گيفتيد	پرواز کردند	گنجشک‌ها تا گربه را دیدند پرواز کردند
پرکاله	ايتأ پرکاله سئب مرأ فأدن	تکه	یک تکه سیب به من بده
پرکیم	سرمائي کرأ پرکیم	می‌لرزیم	از سرما داریم می‌لرزیم
پس	وا ويشتتر حق ^۲ سأي بؤکؤنم نيويره پس دکفم	عقب	باید بیشتر تلاش کنم وگرنه عقب می‌افتم
پس بمأنسته	تي پس-بمانسته غذايأ فؤکؤن چيري- يان ^۲ ره	باقی مانده	باقی‌مانده غذايت را برای پرنده‌ها بریز
پس ^۲ پؤشت	أشانأ ببر او ^۲ پس ^۲ پؤشت تآود	در آخرها	این‌ها را ببر در آن آخرها بپنداز
پسرزأك	پسرزأكه، أن ^۲ تامأ دکفه	پسریچه	پسریچه است، هوس می‌کند
پسي	أن ^۲ پسي تي درزأ فأرس	بعد از	بعد از این به درس‌ات برس
پشه دام	تاوستانان أگه پشه-دام نمانه، خؤفتن نشأ	پشه‌بند	تابستان‌ها اگر پشه بند نباشد، نمی‌شود خوابید
پلکان	پلکان ^۲ سر نیشتن نوأ	پله	روی پله‌ها ننشین
پیت	أمي خكاره پيتأ بؤسته	غر	ماهیتابه ما غر شده است
پيسخاله	ايتأ پيسخاله نمک دؤکؤن	کمی	کمی نمک بریز
پيش	دريا أمي پيش دره	جلو	دریا جلوی ماست
پيش	پيش کيسه؟	شروع کننده بازی	شروع کننده بازی چه کسی است؟
پيش دؤد	مي پيش دؤد کؤيأ نهأ؟	پیش‌بند	پیش‌بندم کجاست؟
پيش گب	کيتاب تؤمانأ بؤسته بمانسته أن ^۲ پيش	مقدمه	کتاب تمام شده مقدمه‌اش مانده

است		گب	
فردا مهمان‌های ما می‌آیند باید به پیشوازشان برویم	پیشواز	فرداً آمی مئمانان آئیدی وا بیشیم آشان ^۱ پیشاشو	پیشاشو
دستم تاول زده است	تاوول	می دس پیل بوکوده	پیل
یک سیب بزرگ به من بده	بزرگ	ایتا پیله سئب مرأ فادن	پیله
دیروز مادر بزرگت را دیدم	مادر بزرگ	دیرو تپ پیله مارأ بیدئم	پیله مار
پدر بزرگم به دریا رفت	پدر بزرگ	می پیله یئر بوشو دریا	پیله یئر
کوروش فضول است	فضول	کوروش پیله-سووس ایسه	پیله-سووس
رودخانه به این بزرگی ماهی ندارد	بزرگی	ها پیلکی روخان مائی ناره	پیلکی
تمام لباس‌هایت وصله خورده است	وصله	تی رختان همه پینیک بزئکه	پینیک
لباس‌های وصله پینه جدیداً مد شده است	وصله پینه	پینیک-پاره رختان تازگی داب بوؤسته	پینیک-پاره
این موضوع خیلی پیچیده است	پیچیده	أ مؤضو پور پیچ وایچه	پیچ وایچ
گربه برای جوجه‌ها کمین کرده است	گربه	پیچا کیشکائان ^۲ ره جوخوفته داره	پیچا
مانند سقز چسبنده است	چسبنده	پیچاک ^۳ وینجی-یا مانه	پیچاک
ماهی را تکه تکه کردم	تکه تکه	مائیا پلا کودم	پل
یک خرس چاق در جنگل دیدم	چاق	ایتا پلف ^۴ خرس دامان ^۵ مئن بیدئم	پلف
این‌جا چه ریختی؟ مورچه جمع شده است	مورچه	ایا چی فوکودی؟ یوتارأ کوده	یوتار
یتو روی خودت بینداز	یتو	ترا یوتو دشان	یوتو
اتوبوس‌ها پر از آدم است	پر	اوتوبوسانأ آدم دره پور	پور
دیگ را آب بریز پر کن	پرکن	تیانأ آب دوکون یورأ کون	یورأ کون
از پل آهنی عبور کنیم دیگر می‌رسیم	پل	آهین یوردا دواریم دنه فارسیم	یورد
از خوشحالی بشکن می‌زد	بشکن می‌زد	خوشحالی جا یوسته ایشکنه-ئی	یوسته ایشکنه-ئی
برو نگاه کن پشت در کیست؟	پشت	بوشو فاندرد در ^۶ یوشت کی ایسا؟	یوشت
کوله پشتی‌ات را بردار برویم	کوله پشتی	تی یوشتابدأ اوسان بیشیم	یوشتابد
گیلک پشتیان گیلک است	پشتیان	گیلک گیلک ^۷ یوشتینه	یوشتین
کمی پول داری به من بدهی؟	پول	ایچه پول دارې مرأ فادی؟	پول

پۆلۆک	مي پرهن ۋ پۆلۆک بکفته	دکمه	دکمه پیراهنم افتاده است
تأنم	تأنم أنأ چاکونم	می توانم	می توانم این را درست کنم
تا به تا	تي جورافان چي وأسي تا به تايه؟	لنگه به لنگه	برای چه جورابه‌ایت لنگه به لنگه است؟
تا هسأ	تا هسأ كۆرم كلاچ بازي بۆكۆده-ئي؟	تا به حال	تا حالا كۆرم كلاچ بازی کرده‌ای؟
تاتايي	أن تاتايأ مرأ اۆسه كۆن	عكس	این عکس را برای من ارسال كن
تاخت	تاختأغير بخانه	سرعت	به سرعت به خانه برو
تارانه	أن ۋ كرد ۋ كار همه ۋ اون ۋ جا ۋ تارانه	دور می‌کند	رفتارش همه را از او دور می‌کند
تازه	تازه-چي بۆگۆ	جدید	چیز جدیدی بگو
تازگي-يان	تازگي-يان عليأ بيدئي؟	به تازگی	به تازگی علی را دیده‌ای؟
تاشتن	مي ريشأ تاشتن درم	تراشیدن	دارم ریشم را می‌تراشم
تالان تالاني	أ تالان تالاني دۆرۆن نان گيرانأ بۆسته	هرج و مرج	در این هرج و مرج نان گران شد
تام	تام بزن	سکوت	ساکت باش
تام	ايچۆر غذا خۆري آدم ۋ تامأ دکفه	هوس	جوری غذا می‌خوری آدم هوس می‌کند
تامتۆمازه	تامتۆمازه نيشته بۆ	بی سر و صدا	بی سر و صدا نشسته بود
تان	كاسيبي دريا تان همه-جۆر مائي دره	عمق	در عمق دریای کاسپین همه‌نوع ماهی وجود دارد
تاوده	آشخالانأ تاوده اۆرأ	پرتاب می‌کند	زباله‌ها را به آن طرف پرتاب می‌کند
تترج	هأتۆ تترج بنه	پشت سر هم	همین‌طور پشت سر هم بگذار
تجروبه	مي تجروبه گه أ كار آخريس نأره	تجربه	تجربه من می‌گوید این کار نتیجه ندارد
تر ۋ راکه	تر ۋ راکه مرأ دکفته أمي دۆمبال	شاخه نازک	با شاخه نازک ما را دنبال کرد
تر ۋ چسب	تر ۋ چسب بۆشۆ	فرز	فرز برو
ترسانه	تي گبان أمرأ ترسانه	می‌ترساند	حرف‌هایت ما را می‌ترساند
ترکمه	أ زأی چندر ترکمه-يه؟	حرف نشنو	این بچه چه‌قدر حرف نشنو است؟
تس	أنقد بۆخۆرده تسأ بۆسته	ولو شدن بعد از پرخوری	آن‌قدر خورده ولو شده است
تسک ۋ ديل	بۆشۆم مي مأر ۋ خبرأغير تسک ۋ ديل بۆ	دلتنگ	رفتم احوال مادرم را بپرسم دلتنگ بود
تشت	تشتأ اۆسان بأور	ظرف مسی (با لبه بلند)	ظرف مسی را بردار بیاور
تشتا	مرأ تشتايه	تشنه	تشنه هستم

تفاق دکفته	منم نأتم چي تفاق دکفته دأره	اتفاق افتاده	من هم نمی دانم چه اتفاقی افتاده است
تفتک	أ تفتک دؤمرتبه بامؤ	مزاحم	این مزاحم دوباره آمد
تنگام	داوودأ ترسأ گیره أ تنگام ُ کؤچه'نأ دؤاره	تنگ و تاریک	داوود می ترسد از این کوچه های تنگ و تاریک عبور کند
تنگر	آسمان ُ جأ تنگر أمؤن دره	تگرگ	تگرگ از آسمان می بارد
ته ره	أ پرهنا ته ره بیهین	برای خودت	این پیراهن را برای خودت بخر
تهب بسر	أمی أمبارأ جنس دره تهب بسر	لبالب	انبار ما از جنس لبالب است
تي	أن تي کاره؟	تو	این کار تو است؟
تي	من تي مرأ ایم	تو	من با تو می آیم
تيان	بؤشؤ تيانأ بأور	دیگ	برو دیگ را بیاور
تیتالي	زاکان ُ تیتالي ره کیتاب بخأنید	سرگرمی	برای سرگرم کردن بچه ها کتاب بخوانید
تیج	أ چاقو تیج نیه	تیز	این چاقو تیز نیست
تيري پيري	مي چؤمان تيري پيري شه	سیاهی	چشم هایم سیاهی می رود
تيريچ مائي	تيريچ مائي کأسيي دريا مئن زيويسته	ازون برون	ازون برون در دریای کاسپین زندگی می کند
تینتير	های مه ره تینتير أمؤئي	عشوه	مدام برایم عشوه می آمد
تي تي	سئب دار تي تي بؤکؤده	شکوفه	درخت سیب شکوفه کرده است
تلس	مي چؤم تلس بؤکؤد	ورم	چشمم ورم کرد
تمش	تمش مي دسأ جيغا کؤنه	خار	خار دستم را زخمی می کند
تک	بزه مي تکأ	پهلوی	به پهلویم زد
تک دؤد	حسن تک دؤده	خالی بند	حسن خالی بند است
تکام	هاچين تي سرأ تکام دأن نوأ	تکان	بیخودی سرت را تکان نده
تور	پاک تورأ بؤسته دأره	دیوانه	به کلی دیوانه شده است
تورتوره	پارچه' همه' تورتوره ' کؤد	پاره پاره	تمام پارچه را پاره پاره کرد
تؤشک	خؤلي تؤشکأ فيشان	هسته	هسته آلوچه را دور بریز
تؤشکه	أ تؤشکه وا نیبه	گره	این گره باز نمی شود
تؤقا	من گیلان ُ تؤقایم	عاشق	من عاشق گیلان هستم

تۆمان	مي تۆمان كۇيا نھا؟	شلوار	شلوار من كجاست؟
تۆمان	فئلم تۆمانا بۇسته؟	تمام	فيلم تمام شده است؟
تۆند	پۆر تۆند بۆ	تند (بداخلاق)	خیلی بداخلاق بود
تۆند	تۆند بیا	سريع	سريع بيا
تۆنداتۆند	تۆنداتۆند بۆشۇ	با شتاب	با شتاب رفت
تۆنگۆله	دۆتا تۆنگۆله بزن	تلنگر	دو بار تلنگر بزن
تۆك	كيشكالانا دۆمبالا كۆني اشان' مآر ترأ تۆك گيره	نوك	جوجه‌ها را دنبال کنی مادرشان تو را نوك می‌گیرد
تۆك	تي تۆك خۆن أمۆن دره	لب	لبات دارد خون می‌آید
تۆكاپره	سجاد ؤ اكبر تۆكاپره' ديبید	جر و بحث	فرزاد و احمد جر و بحث می‌کردند
تۆكه	آب تۆكه كۆنه	چكه	آب چكه می‌کند
تۆكه	ايتا تۆكه آب مرأ فأدن	اندك	يك كم آب به من بده
جأ	نادر' جأ فگيفتم	از	از نادر گرفتم
جأ	كي جأ بامؤ دأري؟	از جانب	از جانب چه کسی آمده‌ای؟
جأ	تۆ ليلا جأ بيا	به جای	تو به جای ليلا بيا
جۆر	تي وسيله 'ن كابينت' جۆر نھا	بالا	وسايلات بالای كابينت است
جۆرأکش	آن تاتاييا جۆرأکش	بارگذاری	این عکس را آپلود کن
جابجا	تا أنا بۆگۆفتيم، جابجا بۆشۇ	سريع	تا به او گفتيم، سريع رفت
جابه	پرتخالانا ديچين جابه دۆرۆن	جعبه	پرتقال‌ها را داخل جعبه بچين
جايگا	گيلان أمي جايگايه	جايگاه	گيلان جايگاه ما است
جخترا دأ	هرچي أنا بۆگۆفته=بؤما جخترا دأ	فراموش کرد	هر چه به او گفته بودم را فراموش کرد
جرگه	أمي جرگه سي تا آدم-نفر دأره	گروه	گروه ما سی نفر عضو دارد
جزنه	كرأ خؤرا جزنه أمي جرگه دۆرۆن	جا می‌کند	دارد خودش را درون گروه ما جا می‌کند
جغله	مي جغله هف ما دأره	نوزاد	نوزاد من هفت ماه‌اش است
جندره	او زناى كيسه أمرأ جندره؟	با خشم نگاه می‌کند	آن زن کیست دارد با خشم به ما نگاه می‌کند؟
جنگستن دريم	شباندا' رۆز كرا جنگستن دريم	داريم می‌جنگيم	شب و روز در حال جنگیدن هستيم
جه غرز	جه غرز نيما همه بأئيد بۆدۆرۆن	به غير از	به غير از نيما همه داخل شويد

جه مآر بأورده	أشان جه مآر بأورده ياچ بيد	مادرزاد	این‌ها مادرزاد کوتاه‌قد بودند
جيجا	مي دس همه جيجا بؤبؤ	زخم	تمام دستم زخم شده است
جيجاماما	خؤ وسيله 'نا جيجاماما كؤدن دره	پنهان کردن	دارد وسیله‌هایش را پنهان می‌کند
جير	مؤرغانه کرک'جير نهأ	زیر	تخم‌مرغ زیر مرغ است
جيرأکش	فئلم جيرأکش بؤبؤسته؟	بارگیری	فیلم بارگیری شده است؟
جيليسکستيم	ورف'سراً شؤن ديبيم ها ايوار جيليسکستيم	سُر خوردیم	روی برف در حال راه رفتن بودیم ناگهان سُر خوردیم
جيميره	هر كي شاد نه أن'ديل جيميره	افسرده می‌شود	هر کس شاد نباشد دلش افسرده می‌شود
جيويشت	هأتؤ أمراً بيده جيويشت	در رفت	همین‌که ما را دید در رفت
جيويشت	مي بال جيويشت	در رفت	دستم در رفت
جکشه	خؤراً جکشه	کنار می‌کشد	خودش را کنار می‌کشد
جکفت	مي دهنأ آب جکفت	آب افتاد	دهنم آب افتاد
جؤخؤسانه	خؤ يؤلأنا فرش'جير جؤخؤسانه	پنهان کرد	پول‌هایش را زیر فرش پنهان کرد
جؤخؤفت	يؤشؤ دار'يؤشت جؤخؤفت	پنهان شد	رفت پشت درخت پنهان شد
جؤديکي	هؤلأ بؤستم مرأ جؤديکي بيگيفت	لکنت زبان	هول شدم و لکنت زبان گرفتم
جؤراً بيد	زاكان كس كسه مرأ زؤد جؤراً بيد	خو می‌گیرند	بچه‌ها زود با هم خو می‌گیرند
جؤراف	تي جؤرافأنا دؤكؤن	جوراب	جوراب‌هایت را بپوش
جؤفت	ايتأ جؤفت كفش بهئم	جفت	یک جفت کفش خریدم
جؤل	تي سؤرخ'جؤلأ قؤربان	لپ	به قربان لپ قرمزت
جؤلؤ	يؤشؤ جؤلؤ	جلو	جلو برو
جؤلف	كاسيبي دريا جؤلفه	عمیق	دریای کاسپین عمیق است
جؤمجؤمه	مرأ جؤمجؤمه اؤساد	دلشوره	دلشوره گرفتم
جؤكؤن	أ درزنأ مه ره نخ جؤكؤن	سوزن را نخ کن	این سوزن را برای من نخ کن
چأكؤنم	كرأ خانه چأكؤنم	می‌سازم	در حال ساختن خانه هستم
چأكؤنه	بؤشؤ رمضان'ويجا، اؤن تأنه تي كارأ چأكؤنه	درست می‌کند	نزد رمضان برو، او می‌تواند کار تو را درست کند
چؤ	چؤ دكفته'نا باور كؤدن نؤأ	شایعه	شایعه‌ها را باور نکن

چۆرنىلى	أ چۆرنىلى پرهنأ دىرؤ بيهئم	بنفش	اين پىراهن بنفش را ديروز خريدم
چئل	چئل سال پيش أيا بامؤبؤم	چهل	چهل سال قبل اين جا آمده بودم
چا	بؤشؤ چا جا آب واغؤش	چاه	برو از چاه آب بکش
چار	چار تا كؤئي مرأ فادن	چهار	چهار عدد كدو به من بده
چارياچه	چارياچه نيشته بؤ	چهار زانو	چهار زانو نشسته بود
چارچاك	درأ چارچاك بنا	چارطاق	در را چهارطاق گذاشت
چاركؤنچ	پارچه ' چاركؤنچ واوين	مربع	پارچه را به شكل مربع ببر
چالكا	چالكا ميان دنكفي	چاله	داخل چاله نيفتى
چان	وحيدأ بيدئم ايتأ كيسه بج بچانأ گيفته بؤ	دوش	وحيد را ديدم يك كيسه برنج بر روى دوش گرفته بود
چاپ چاپ	بؤلبؤل كرأ چاپ چاپ زنه	چهچه	بلبل دارد چهچه مى زند
چاپلا	خؤشالي جا كرأ چاپلا زنه	كف زدن	از خوشحالى دارد كف مى زند
چاك	غذا بؤ ها چاكأ پؤرأ كؤده	فضاى اطراف	بوى غذا فضاى اطراف را پر کرده است
چرت' چؤلا	دئه كرأ چرت' چؤلا گي	مزخرف	ديگر دارى مزخرف مى گويى
چرخ	دىرؤ ايتأ چرخ بيهئم	دوچرخه	ديروز يك دوچرخه خريدم
چرخستن	الا تي تي زيمين' دؤر چرخستن دره	چرخيدن	ماه در حال چرخيدن به دور زمين است
چف	أنقد بؤخؤفتي چف بؤكؤدي	ورم	آن قدر خوابيدى ورم كردى
چفت	درأ چفتأ كؤدي؟	بستن	در را بستى؟
چفتن	سرمائي چفتن' دوستيم	يخ بستن	از سرما يخ زديم
چمچه	چمچه ' بيدئي؟	ملاقه	ملاقه را ديده اى؟
چنتا	تؤ چنتا أغؤز دأري؟	چند عدد	تو چند عدد گردو دارى؟
چندر	شيمي خانه چندر دؤره	چه قدر	خانه شما چه قدر دور است
چيسه	أن چيسه؟	چيست	اين چيست؟
چيشتن	كرأ غذائانأ ايتأ ايتأ چيشتن درم	مزه كردن	دارم يكي يكي غذاها را مزه مى كنم
چيچال	تي دسأ چيچال' آب' مرأ بؤشؤر	ولرم	دست هايت را با آب ولرم بشور
چيچيني	ايمرؤ ايتأ چيچيني بيدئم	گنجشك	امروز يك گنجشك ديدم
چسك	بؤگؤفتم مي آمرأ بيا، بؤگؤفت چسك	نچ	گفتم با من بيا، گفت نچ
چلك	چرك	تى چلك' پرهنأ بؤشؤر	پىراهن چركات را بشور

چک ^۲ پر	سینه-آبا نأنستي هأچين چک ^۲ پر زئي	دست و پا زدن	شنا کردن بلد نبود بيهوده دست و پا می‌زد
چۆ	خۇشک ^۲ چۆ هيمه ره خۇبه	چوب	چوب خشک برای هيزم خوب است
چۆتۇ	أن چۆتۇ کار كۆنه؟	چگونه	این چگونه کار می‌کند؟
چۆل	تي كفشأ چۆل بۆكۆدي	گل	كفشات را گلی کردی
چۆله	ايتأ كيريت چۆله مرأ فأدن	چوب کبريت	یک دانه چۆب کبريت به من بده
چۆم	مي چۆم نيدينه	چشم	چشمم نمی‌بيند
چۆم دکف	أ خانه چۆم دکف بد نيه	چشم انداز	چشم انداز این خانه بد نيست
چۆمليز	مرأ چۆمليز بيگيفته	نیشگون	من را نیشگون گرفت
چۆچۆل	چۆچۆل دار ^۲ جا جۆر شۆن دره	مارمولک	مارمولک در حال بالا رفتن از درخت است
حأيوان	حأيوانأ سربسر نهأن نوأ	حيوان	حيوان‌ها را آزار و اذيت نکن
حئيقت	حئيقت گي؟	حقيقت	حقيقت را می‌گویی؟
حق ^۲ سأي	تي حق ^۲ سأيأ بۆكۆن آخربسر چأكۆده به	تلاش	تلاش کن سرانجام درست می‌شود
خألي	اؤنقد كار بۆكۆدم خألي بيس تۆمۆن مرأ فأدأ	فقط	آن قدر کار کردم فقط بيبست تومان به من داد
خأندن	كيتاب خأندن درم	خواندن	دارم كتاب می‌خوانم
خأيه	كي خأيه بأيه؟	می‌خواهد	چه کسی می‌خواهد بيايد؟
خۆرم	علي خۆرم زأكه	خوب	علی بچه خوبی است
خۆرنه	أنقد خۆرنه كۆني كي خۆفتن نشأ	خروپف	آن قدر خروپف می‌کنی که نمی‌شود خوابید
خۆره	خۆره بامؤ	خودش	خودش آمد
خۆره خۆره	مي كيف ^۲ بند خۆره خۆره بۆرسفت	خود به خود	بند كيفم خود به خود پاره شد
خۇشگيل	أ گۆل چندر خۇشگيله	زیبا	این گل چه قدر زیباست
خاج	ايتأ خاج هيندانه مرأ فأدن	برشی از چیزی	یک برش هندوانه به من بده
خاخۆر	مي خاخۆر ^۲ مرأ بۆشۆئيم رستۆران	خواهر	با خواهرم به رستوران رفتيم
خاخۆرزا	خاخۆرزا مي شين دانشجۆيه	خواهرزاده	خواهرزاده من دانشجو است
خاش	أ مائي پۆر خاش دأره	استخوان	این ماهی استخوان زیاد دارد

خاص ^۲ بخت	حسود ^۲ آدم خاص ^۲ بخت نیبه	خوش بخت	آدم حسود خوش بخت نمی شود
خاطر	مرأ خاطر نأیه	یاد	یادم نمی آید
خاطر خا	أشان دوتا خاطر خائی داشتید	عاشق	این دو نفر عاشق هم بودند
خال	بیا خالاناً نشکني	شاخه	مواظب باش شاخه ها را نشکني
خالیواش	خالیواش ^۲ مرأ درار چاگونیدی	مرزنگوش	با مرزنگوش نمک سبز درست می کنند
خبرأتر	چی خبرأتر؟	خبر و احوال	چه خبر و احوال؟
خبرأگیر	مؤسن دیرو بامؤبو تي خبرأگیر	سراغ گرفتن	محسن دیروز آمده بود و سراغ تو را می گرفت
خرابگی	دؤمرتبه خرابگی بؤکؤدی؟	خراب کاری	دوباره خراب کاری کردی؟
خرت ^۲ خشال	او خرت ^۲ خشالاناً فیشأن	وسایل بی ارزش	آن وسایل بی ارزش را دور بیانداز
خسته	تؤرفاناً خسته بکأشتي	متراکم	تربها را متراکم کاشتی
خفت	مرأ خفتاً گیره	چندش	چندش ام می شود
خفت	دئه مي خفت بسر أمؤن دره	تحمل	دیگر دارد تحمل ام تمام می شود
خفتي	خفتي آدمه	کم تحمل	آدم کم تحملی است
خفیانگی	خؤ کاراناً خفیانگی کؤنه	پنهانی	کارهایش را مخفیانه انجام می دهد
خُرک	أمي بجاناً خُرکاً کؤده	شپشک برنج	برنج های ما را شپشک زده است
خکاره	ایتأ پيله خکاره بیهين	ماهی تابه	یک ماهی تابه بزرگ بخر
خؤ	هرکي خؤ ماشین ^۲ مرأ بأیه	خودش	هرکس با ماشین خودش بیاید
خؤج	خؤج خؤري؟	گلابی وحشی	گلابی وحشی می خوری؟
خؤرائئن	زاكأ دوا خؤرائئن درم	خوراندن	به بچه دارو می خورانم
خؤركأ	خؤركأ دامان ^۲ مئن زیویسته	جوجه تیغی	جوجه تیغی در جنگل زندگی می کند
خؤس	نأمم چي ره ایمرؤ خؤس کؤنمه	سرفه	نمی دانم برای چه امروز سرفه می کنم
خؤسانه	مهين كرا خؤ زاكأ خؤسانه	می خواباند	مهین دارد بچه اش را می خواباند
خؤسه	زأك ^۲ ره لالائي بيگي زؤتر خؤسه	می خوابد	برای بچه لالایی بگویی زودتر می خوابد
خؤشأدم	أيا بيا ترأ خؤشأدم	بیوسم	این جا بیا تو را بیوسم
خؤشانه	أمان أشاناً وأده نیگيفته بيم، خؤشانه بامؤبيد	خودسرانه	ما آنها را دعوت نکرده بودیم، خودسرانه آمده بودند
خؤشک	سلان همه خؤشكأ بؤسته	خشک	آبگیرها همه خشک شده اند

خۆله	گرزه بۆشۇ خۆله مئن	سوراخ	موش درون سوراخ رفت
خۆلي	خۆلي-يانا بېچە-ئي؟	گوجه سبز	گوجه سبزها را چیدی؟
خۆمه	حججې أمي هره سر خۆمه بنا	لانه	پرستو بالای ایوان خانه ما لانه گذاشته است
خۆن دیمیر	مي يا اُنگوشت خۆن دیمیر بۇبۇسته	خون مرده	انگشت پای من خون مرده شده است
خۆچک	أ اشتالو خۆچکه	هسته جدا	این هلو هسته جدا است
دأني	دأني تي برار كۇيا ايسا؟	می دانی	می دانی برادرت کجا است؟
دۇجین	ته ره دۇجین بۆكۆن	انتخاب	برای خودت انتخاب کن
دۇرّ شر	اي نفر كرا دۇرّ شرّ جا آيه	دور دست	یک نفر دارد از دور دست می آید
دۇرسفت	مي زيبيلّ تان دۇرسفت	پاره شد	کف زنبیلم پاره شد
دۇوانئن	صۇب تا هسا مرأ دۇوانئن دره	دواندن	از صبح تا حالا دارند من را سر می دواند
دۇوستن	كرا دۇوم	دویدن	دارم می دوم
دۇككۇ	دۇككۇ بۆخوردم	تعجب	تعجب کردم
دئر	مي مڈرسه دئرأ بۇ	دیر	مدرسه ام دیر شد
دئن	چي دئن دري؟	دیدن	چه داری می بینی؟
دئه	ايتأ دئه نان مرأ فادن	دیگر	یک نان دیگر به من بده
دئه	من دئه بازي نۆكۆنم	دیگر	من دیگر بازی نمی کنم
داب	أن تازه دابه؟	روش	این روش جدید است؟
دار	خۆشكّ دار هيمه ره خۇبه	درخت	درخت خشک برای هیزم خوب است
داشتّ دارائي	بعضي-يانّ داشتّ دارائي-يا ايشماردن نشأ	ثروت	ثروت بعضی ها را نمی شود شمرد
داشكا	آجورانأ داشكا أمرأ باور	فرغون	آجرها را با فرغون بیاور
داغۆله باز	تۆ داغۆله بازي	جر زن	تو جرزنی
دامان	أمان جۆمه شيم دامان	جنگل	ما جمعه به جنگل می رویم
دامیشك	دامیشك ویشتر أمرأ سر زئي	قیلن	قیلن بیشتر به ما سر می زدی
دباختیم	ايمرؤ بازي-يا دباختيم	باختیم	امروز بازی را باختیم
دتاوسته	آفتاب كۇرأ جه دتاوسته اوتاقّ مئن؟	تابیده	آفتاب از کجا به داخل اتاق تابیده است؟

دخشارده	مرأ دخشارده ديفارأ	فشار داد	من را به ديوار فشار داد
درار	أمان خيارأ درارأ أمرأ خوريم	نمک سبز	ما خيار را با نمک سبز می‌خوريم
دراز راشي	ايتأ دراز راشي-يا دوارستيم	جاده بلند	از یک جاده بلند عبور کرديم
درازه	درازه بدن	ادامه	ادامه بده
دريند	کارأ دريند نوبؤ	علاقمند	به کار علاقمند نبود
درجک	او درجکأ وأکون	پنجره	آن پنجره را باز کن
درده	أمرأ درده دان نوا نتأني بؤگو نتأنم	دق	ما را دق نده اگر نمی‌توانی بگو نمی‌توانم
درزن	بؤشو او درزنأ مه ره بأور	سوزن	برو آن سوزن را برای من بیاور
دره	أ قوم مئن آب دره	هست	داخل این خمره آب است
درياگوش	بؤشو بيم کاسي دريا درياگوش اوچينيم	صدف	رفته بوديم دريای کاسپين تا صدف جمع کنیم
دس اوکوف	کارگاران دس اوکوفأ وا فادن	دستمزد	دستمزد کارگران را بايد داد
دس بازار	أمرأ دس-بازارأ گيفتي؟	مسخره کردن	ما را مسخره می‌کنی؟
دس بکشه	پيچأ بیده نتأنه کوترأ بيگيره دس بکشه	بی‌خیال شد	گرچه دید نمی‌تواند کبوتر را بگیرد بی‌خیال شد
دس فارس	ميقراض مرأ دس فارس نيه	در دسترس	قيچی در دسترس من نيست
دس تان	مي دس تان مرأ خارش کونه	کف دست	کف دستم می‌خارد
دس پرا گيفتن	أمرأ دس پرا گيفتي؟	مسخره کردن	ما را مسخره می‌کنی؟
دساموجه	أ پيچأ دساموجه	دست آموز است	این گرچه دست‌آموز است
دسانئن	بجأ دسانئن درم	خیساندن	دارم برنج را خيس می‌کنم
دسنماز	مي مار بؤشو دسنماز بيگيره	وضو	مادرم رفته وضو بگیرد
دسکلا	هوئو دسکلا زئيد أمون ديبيد	کف زدن	همان‌طور داشتند کف می‌زدند و می‌آمدند
دشان	زاکأ پؤتو دشان	پيوشان	روی بچه را با يتو پيوشان
دفرار	ترا دفرار پؤشتي-يا	تکيه بده	به پشتی تکيه بده
دم بتو	جه او وخته ترا بشناختم دم بتو بي	تودار	از آن موقع که تو را شناختم تودار بودی
دم بؤکوده	هوا دم بؤکوده	شرجی	هوا شرجی است

دمختن	گیل دمختن دري؟	لگد کردن	داری گل لگد می‌کنی؟
دمق	أمرأ ديمقاً کؤد	خیط	ما را خیط کرد
دوا	مي دوائئنا بأور بؤخؤرم	دارو	داروهايم را بياور بخورم
ديرو	هرچي خأستيم ديرو بيهئم	ديروز	هرچه احتياچ داشتم ديروز خريدم
ديفار	خأيم خانه دؤراً ديفار بؤكؤنم	ديوار	می‌خواهم دور خانه را ديوار كنم
دیل	مي ديل بشكفته	دل	دلم شكسته
ديلاً گيفتن	أ تؤنگ تي ديلاً بيگيفته؟	پسندیدن	اين دستيند را پسنديدي؟
ديم	تي ديمأ بؤشؤر	صورت	صورتت را بشور
ديمه	تي أغؤزان ديمه بنن	كنار	گردوهايت را كنار بگذار
ديميريدي	هر سال دأني چن نفر كاسيي دريا ميان ديميريدي؟	غرق می‌شوند	می‌دانی هر سال چند نفر داخل دریای كاسيين غرق می‌شوند؟
ديميشته	پيچأ أمرأ ديميشته	ادرار کرد	گرچه روی ما ادرار کرده است
ديني-يه	نيما حيساب 'دؤرون يؤل دينه	نيست	داخل حساب نيما پول نيست
ديويست	ديويست تؤمون دئه يؤل نيه	دويست	دويست تومان ديگر پولی نيست
ديچئن	مريم كايينتا ديچئن دره	مرتب کردن	مريم دارد كايينت را مرتب می‌كند
دؤارستم	ديرو شيمي كؤچه ' دؤارستم	عبور کردم	ديروز از كؤچه شما عبور كردم
دؤارسته	دوارسته-يا وا بدن	گذشته	گذشته را رها كن
دؤسته	ايرؤ أ دؤسته دران وأبه	بسته	يك روز اين درهای بسته باز می‌شود
دؤد	كيتابأ دؤد بياأ ايا	ببند	كتاب را ببند اينجا بيا
دؤد وأود	چي-يا دؤد وأود كؤدن دري؟	بسته‌بندی	چه چيزی را داری بسته‌بندی می‌کنی؟
دؤل	های دؤل دأئي	طفره	همه‌اش طفره می‌رفت
دكش	مي پئر خأستي مرأ دكشأ ده	سیلی	پدرم می‌خواست به من سيلی بزند
دكش	او لافندأ دكش	محکم كن	آن طناب را محكم كن
دگراً	چي ره دگراً خؤري؟	تلوتلو	برای چه تلوتلو می‌خوری؟
دؤتأ	دؤتأ أشتالؤ مرأ فأدن	دو عدد	دو عدد هلو به من بده
دؤجا بؤگؤئي	دؤجا بؤگؤئي خؤرم كار نيه	خبرچینی	خبرچيني كار خوبی نيست
دؤجؤل دؤجؤل	دؤجؤل دؤجؤل خوردن دره	دو لی	دوليی دارد می‌خورد
دؤخادن	كي مرأ دؤخاده؟	صدا کردن	چه کسی من را صدا زد؟

دورۆس	شۆمان دورۆس فرمائیدی	درست	شما درست می فرمایید
دورۆسته	أنا هاتؤ دورۆسته أنْ جا سر بنه	کامل	این را همین طور کامل سر جایش بگذار
دورۆن	خؤ اؤتاقْ دورۆن ایسا	داخل	داخل اتاقش است
دۆم	لانتی خؤ دؤما گرکه بۆکۆد	دم	مار دماش را به دور خودش حلقه زد
دؤماغ	می دؤماغ خارش کۆنه	بینی	بینی ام می خارد
دؤمبالسر	او ری کیسه امی دؤمبالسر أمؤن دره؟	پشت سر	آن پسر کیست دارد پشت سر ما می آید؟
دؤمرتبه	دؤمرتبه واگردم بخانه	دوباره	دوباره به منزل برمی گردم
دۆنبۆ	پینیر جا میان پینیر دۆنبۆ	نبود	پنیر داخل ظرف پنیر نبود
دۆنیا	ا زاکان دۆنیا یا چاکۆنیدی	جهان	این بچه ها جهان را می سازند
دؤواره	دؤواره بۆگۆ	دوباره	دوباره بگو
دۆچکان	أشانا چسبْ چؤ مرأ دۆچکان	بچسبان	این ها را با چسب چوب بچسبان
دۆکان	مأمدْ امرأ بۆشؤ دۆکان	مغازه	با محمد به مغازه برو
دۆکتۆر	خایم بشم دۆکتۆر	دکتر	می خواهم به دکتر بروم
دۆکۆد	آسیه خؤ کافشینا دۆکۆد	پوشید	آسیه کایشناش را پوشید
دۆکۆش	او لامپا دۆکۆش	خاموش کن	آن لامپ را خاموش کن
دۆکۆن	ته ره غذا دۆکۆن	بریز	برای خودت غذا بریز
رؤجا	رؤجایانا بیدین	ستاره	ستارگان را ببین
رئک	او رئکا بیده-ئی؟	پسر	آن پسر را دیدی؟
رات	أنْ مۆ راته	موی صاف	موی او صاف است
رادْ وار	رادْوارا واورس	رهگذر	از رهگذر بپرس
راستا کۆن	ا جابه نا راستا کۆن بنه اؤرا	بلند کن	این جعبه ها را بلند کن آن طرف بگذار
راشی	ها راشی-یا بۆشؤ	جاده	همین جاده را برو
رافا	تی رافا ایسم	منتظر	منتظر تو می مانم
رج	أشانا به رجأ کۆن	ردیف	این ها را به ردیف کن
رخشن	أمرأ رخشنا گیفتی؟	مسخره	ما را مسخره می کنی؟
ره	أمه ره چي باوردی؟	برای	برای ما چه آوردی؟
ریفئق	می ریفئقْ مرأ شؤن درم بیرون	رفیق	دارم با رفیقم به بیرون می روم

رچ	هأ رچأ بیگیر بۆشۆ	ردیا	همین ردیا را بیگیر برو
رۆخان	رۆخانأ بیدئی؟	رودخانه	رودخانه را دیدی؟
رۆز	ای رۆز ایم ترا دینم	روز	یک روز می‌آیم تو را می‌بینم
زئن	زاگانأ نوأسی زئن	زدن	بچه‌ها را نباید زد
زاقۆت	زاقۆته	بسیار ترش	بسیار ترش است
زاما	تی زاما کوئیا کار کۆنه؟	داماد	داماد تو کجا کار می‌کند؟
زاکان	أمی زاکان دئه پیلە' بۆستد	بچه‌ها	بچه‌های ما دیگر بزرگ شدند
زرخ	زرخأ بۆسته خۆردن نشأ	تلخ	تلخ شده است نمی‌شود خورد
زرخ	می پئر دیرۆ پۆر زرخ بۆ	عصبانی	یدرم دیروز بسیار عصبانی بود
زن برار	تی زن برار أمی أمرأ ایە	برادر زن	برادر زنت با ما می‌آید
زن خاخۆر	می زن خاخۆر ایران نئسأ	خواهرزن	خواهرزنم ایران نیست
زن خاخۆرزا	تی زن خاخۆرزا یا بیدئم	خواهرزاده زن	خواهرزاده زنت را دیدم
زن مآر	می زن مآر بۆشۆ خۆ خاخۆر' خانه	مادرزن	مادرزنم به خانه خواهرش رفته است
زن پئر	می زن پئر' خانه هأ کۆچه دۆرۆنه	پدرزن	خانه پدرزنم داخل همین کوچه است
زنأی	أ زنأی دئه کیسه؟	زن	این زن دیگر کیست؟
زنجیل	وا ایئأ زنجیل بیهینم	زنجیر	باید یک زنجیر بخرم
زنخازی	می برار' ره بۆشۆم زنخازی	خواستگاری	برای برادرم به خواستگاری رفتم
زهار	ایوار ایوار نوأ تام زئن، وا زهار کۆدن	فریاد	گاهی اوقات نباید سکوت کرد، باید فریاد زد
زواله	أسأ زواله خاب' مۆقه-یه	بعدازظهر تابستان	اکنون وقت خواب بعدازظهر تابستان است
زوان	گیلکی زوانه، لاجه نیه	زبان	گیلکی زبان است، لهجه نیست
زیویستن	أن دئه چۆجۆر زیویستنه؟	زندگی کردن	این دیگر چه نوع زندگی کردن است؟
سأكۆته	می زاک ایئأ سأكۆته دأره	توله سگ	بچه من یک توله سگ دارد
سئخ	سئخانأ کوئیا بنأئی؟	سیخ	سیخ‌ها را کجا گذاشتی؟
ساج	تی ساجأ چأكۆن	زلف	مویت را درست کن
ساق	أمی ناجه أن' کی همیشک ساق بیبید	سلامتی	آرزوی ما این است که همیشه سلامت باشید

سامان	کؤ سامان شؤن دریم؟	جا، مکان	به کجا می‌رویم؟
سانچؤ	هوا سرده سانچؤ زئن درم	سینه پهلو	هوا سرد است دارم سینه پهلو می‌کنم
سخت	همه-تا کاران سخته	سخت	تمام کارها سخت است
سختي أمؤن	مرأ سختي آیه بشم بیرون	تنبلی	تنبلی‌ام می‌شود بیرون بروم
سر	تي وسیله 'نا' بنه میز' سر	روی	وسایلات را روی میز بگذار
سر	تؤ کي سر ایسي؟	طرفدار	تو طرفدار چه کسی هستی؟
سر' کؤره	مي سر' کؤره مرأ در کؤنه	شقیقه	شقیقه‌ام درد می‌کند
سرأ جيري	أ سرأ جيري-یا وا دواریم	شیب	از این شیب باید عبور کنیم
سرأ دن	مي سفارشانأ سرأ دن	ارسال کن	سفارش‌هایم را ارسال کن
سرأ دن	او ییچأ زاکأ سرأ دن	رها کن	آن بچه گربه را رها کن
سراکؤنأ	کیتابأ سراکؤنأ بیگيفتي	برعکس	کتاب را برعکس گرفتی
سربس	تي سربسأ بؤگؤ	منبع	منبعات را بگو
سربسر	مرأ سربسر نهأن نوأ	اذیت	من را اذیت نکن
سربسر	هؤتؤ سربسر بنه	روی هم	همان‌طور روی هم بگذار
سرد' وا	سرد' وا دمه	باد سرد	باد سرد می‌دمد
سردأ کؤده	هوا سردأ کؤده	سرد شده است	هوا سرد شده است
سردي	بؤشؤ سردي-یا بأور	نردبان	برو نردبان را بیاور
سرفؤکؤ	هایأ امرأ سرفؤکؤ زنه	سرکوفت	مدام به ما سرکوفت می‌زند
سرگمجي	زاکأن' سرگمجي ره، أشانه کیتاب بخأنید	سرگرم کردن	برای سرگرم کردن بچه‌ها، برای آن‌ها کتاب بخوانید
سس	تي یلا چي ره سسه؟	بی‌نمک	برای چه پلوی تو بی‌نمک است؟
سفیان	سفیان بؤکؤدم	وحشت	وحشت کردم
سلامال	مي سلاماله	هم سن	هم سن من است
سه لنگه	او سه لنگه-یا بأور	سه پایه	آن سه پایه را بیاور
سیا	مي سیا تؤمانأ بیدئي؟	سیاه	شلوار سیاه من را دیده‌ای؟
سیبیشکا	سیبیشکا خؤري؟	تخمه آفتابگردان	تخمه آفتابگردان می‌خوری؟
سیفید	او سیفید' کفشأ خأیم	سفید	آن کفش سفید را می‌خواهم
سیوا	أشانأ سیوا بنه	جدا	این‌ها را جدا بگذار

سَبَج	تي سرأ سَبَجاً كۆده؟	شپش	سرت شپش كرده است؟
سُفَره	سُفَره ' بۆشۇستم	سفره	سفره را شستم
سُند	تي سُنْد چقده؟	سن	سنات چه قدر است؟
سۇدا	خليل بۇشۇ بازار سۇدا بۆكۆنه	معامله	خليل به بازار رفت تا معامله كند
سك	سكان پيچائان' وأسي لاب كۆديد	سگ	سگ‌ها به خاطر گربه‌ها پارس می‌کردند
سۆ	بۆخاري سۆ زياده	شعله	شعله بخاری زیاد است
سۆ	الا تي تي سۆ كۆنه	روشنایی	ماه روشنایی می‌دهد
سۆبۇل	أ سأكۆته-يا سۆبۇلأ كۆده	كك	این توله سگ كك دارد
سۆبۆك	أ كفش چندر سۆبۆكه	سبك	این كفش چه قدر سبك است
سۆج	مي گۆلي مرأ سۆج كۆنه	سوزش	گلويم می‌سوزد
سۆج	هوا سۆج دأره	سوز	هوا سوز دارد
سۆرخ	أ سۆرخ' پرهنا دۆكۆن	قرمز	این پیراهن قرمز را بپوش
سۆستي	سۆستي كۆدن نوأ	تنبلی	تنبلی نكن
سۆفته	تا هسأ سۆفته نۆكۆديم	دشت	تا حالا دشت نكرديم
سۆماپالان	كابينت' جا سۆماپالانا مرأ فأدن	آبكش	از داخل كابينت آبكش را به من بده
سۆك	سردې-يا سۆك بني كفه	عمودی	نردبان را عمودی بگذاری می‌افتد
سۆكۆله	سۆكۆله كۆكۆره كۆ كۆدن دره	خروس	خروس قوقولی قوقو می‌كند
سۆكۆنچ	سۆكۆنچ سۆتأ كۆنچ دره	مثلث	مثلث سه تا زاویه دارد
شأ	چي شأ كۆدن؟	می‌شود	چه می‌شود كرد؟
شأل	شأل دۆتا أمي كركانأ ببرد	شغال	شغال دو عدد از مرغهای ما را برد
شؤت	او شؤتأ مرأ فأدن	فرچه	آن فرچه را به من بده
شؤن	شؤن' مؤقه مرأ دۆخان	رفتن	هنگام رفتن صدايم كن
شؤن أُمؤن	أمي شؤن أُمؤن خؤ جا سر مأنه	رفت و آمد	رفت و آمد ما برقرار می‌ماند
شب	شب دكفته	شب	شب شده
شباندا' رۆز	نۆرۆزبل' ره شباند' رۆز بيداريم	شب و روز	برای نوروزبل شب و روز بيدار هستيم
شل	چي ره شل شلكأ را شي؟	لنگ	برای چه لنگان لنگان راه می‌روی؟
شلار دأئن	هأی خؤ گبأ شلار دأئي	كش دادن	مدام حرف‌اش را كش می‌داد
شلخت	ايتأ ييله شلخت بيهئم	غاز	يك غاز بزرگ خريدم

شلله	مي ڤلا شلله بؤبؤ	خمير شدن ڤلو	ڤلوی من خمير شد
شه	أيا چندر گرمه، شه بزم	عرق	اين جا چه قدر گرم است، عرق زدم
شواله	تش شواله كشه	شعله	آتش شعله می‌كشد
شيب	شيب بزن	سوت	سوت بزن
شيش	أمان شيش نفر بيم	شش	ما شش نفر بوديم
شيمي	اوى سفر أمان بامؤئيم أى سفر شيمي نؤبه-يه	شما	دفعه پيش ما آمديم اين بار نوبت شماست
شكمدار	شكمدار زناكانا مأنه	حامله	مانند زن‌های حامله است
شوتور	شوتور بيابان مئن زيويسته	شتر	شتر در بيابان زندگى می‌كند
شوروم	شوروم بيگيفته	مه	مه گرفته است
شوماره	سيروس قايقران شوماره ۹ بو	شماره	شماره سيروس قايقران ۹ بود
شومان	شومان بيشيد	شما	شما برويد
صوب	من صوبان زود شم كار سر	صبح	من صبح‌ها زود به سر كار می‌روم
صبر	صبر بزه	عطسه	عطسه كرد
صوندوق	صوندوق دورون بنام	صندوق	داخل صندوق گذاشتم
عأيديني	ايمسال كورؤنا وأسې عأيديني ناريم	عيد دیدنى	امسال به خاطر کرونا عيد دیدنى نداريم
عأينك	مي عأينكا بيدئي؟	عينك	عينك من را دیده‌ای؟
عار و مؤر	أن عار و مؤر بشكفته	غرور	غرورش شكست
عارنامؤس	أمي مرأ عارنامؤسي دأره	رودربايستی	با ما رودربايستی دارد
عسكي	كي عسكي بزه؟	عطسه	چه كسى عطسه كرد؟
عم پسرزا	تي عم پسر زأكه؟	بچه پسرعه	بچه پسرعهات است؟
عمجان	ديرو بؤشؤم مي عمجان خانه	عمه	ديروز به خانه عمهام رفتم
عمجان دؤختر	فردا مي عمجان دؤختر خانه ايسائيم	دخترعه	فردا خانه دخترعمهام هستيم
عمجان پسر	مي عمجان پسر رشت ايسأ	پسرعه	پسرعمهام در رشت است
عنقص	أن كاران عنقص نيه	از روی عمد	كارهايش از روی عمد نيست
عوض	أن همه ږول فادائي اون عوض چي فاگيفتي؟	به جای	اين همه پول دادى به جای آن چه گرفتي؟
عوض دكش	أمي پرهنانا عوض دكش بؤكؤديم	معاوضه	پيراهن‌هايمان را معاوضه كرديم

عیلاج	حسودی-یا هیج عیلاج نیه	مداوا	حسادت اصلن مداوا نمی‌شود
عیلاوه	ایتا دئه عیلاوه' کۆن	اضافه	یکی دیگر اضافه کن
غۆرصه	غۆرصه خۆردن نوأ	غصه	غصه نخور
فأدا	ترا چي فأدا؟	داد	به تو چه داد؟
فأده	تي نظر أمي یۆلأ فأده؟	می‌دهد	به نظرت پول ما را می‌دهد؟
فأرسه	شانس بأوردم ماسۆ مرأ فأرسه	کمک کرد	شانس آوردم ماسو به کمک من آمد
فأمستن	أ مؤضۆ فأمستن أنقد سخته؟	فهمیدن	فهمیدن این موضوع این قدر سخت است؟
فأندر	مرأ فأندر	نگاه کن	به من نگاه کن
فأكش	أ لافندأ فأكش	بکش	این طناب را بکش
فأكش	دئه مي کله فأكش نأره	کشش	ذهنم دیگر کشش ندارد
فأكش	من گم وا بدن های فأكش دأن دره	ادامه	من می‌گویم بس کن مدام دارد ادامه می‌دهد
فؤقا	آهینأ فؤقا گیل' دۆرۆن	فرو کن	آهن را در گل فرو کن
فئلم	أ فئلمأ بیدئی؟	فیلم	این فیلم را دیده‌ای؟
فادار	بۆشۆ تي زاكأ فادار	سریا بگیر	برو بجهات را سریا بگیر
فارسانه	بۆشۆ مأمدا فارسانه	رساند	رفت محمد را برساند
فاش	فاش دأن دره	فحش	دارد فحش می‌دهد
فال	أ پرهن ته ره فاله	گشاد	این پیراهن برای تو گشاد است
فاکشیم	بیأ أ میزأ فأكشیم ببریم اؤرأ	بکشیم	بیا این میز را بکشیم ببریم آن طرف
فترات	أشان دئه فترات کاشتن درید	بیداد	این‌ها دیگر دارند بیداد می‌کنند
فته کۆدن	دئه أمرأ فته کۆدن دره	به تنگ آوردن	دیگر دارد ما را به تنگ می‌آورد
فجه	أیا چي فجه؟	ریخته	این‌جا چه ریخته است؟
فرخ	أن اۆن' مرأ فرخ کۆنه	تفاوت	این با آن تفاوت دارد
فسفاله	چائي فسفاله' فیشان	تقاله	تقاله چای را دور بریز
فسک	مي فسکأ بۆرۆز ندي	راز	راز من را فاش نکنی
ففه	ففه خۆري؟	جگر سفید	جگر سفید می‌خوری؟
فلنگي	چي ره فلنگي؟	می‌لنگی	برای چه می‌لنگی؟

فلگان	سفره ' فلگان	بتکان	سفره را بتکان
فیت	أمرأ فیت دأن دره	تحریک	دارد ما را تحریک می‌کند
فیرینی	فیرینی خوری؟	فرنی	فرنی می‌خوری؟
فیشان	مؤس بؤکوده نانأ فیشان	دور بریز	نان کپک زده را دور بریز
فیللی	فیللی تاودن خیابان' دؤرون خؤرم کار نیه	آب دهان	آب دهان انداختن در خیابان کار خوبی نیست
فینگی	چی ره فینگی-یان' مأنستن گب زنی؟	تو دماغی	برای چه مانند تو دماغی‌ها حرف می‌زنی؟
فیچال	فیچال أن' آبا بیگیر	بچلان	بچلان آبش را بگیر
فچم	أمان بچار' مئن فچم کار کونیم	خمیده	ما خمیده در مزرعه برنج کار می‌کنیم
فک	فک باورده	بدبیاری	بدبیاری آورد
فگفتم	ایمرؤ حقؤق فگفتم	گرفتم	امروز حقوق گرفتم
فؤ	فؤ بزئ سردأ به بزین بؤخور	فوت	فوت کن سرد شود بعد بخور
فؤبرده	تا کیکا باوردم فؤبرده	بلعید	به محض این که کیک را آوریم بلعید
فؤتورکسته	شال أمی کرکانأ فؤتورکسته	حمله کرد	شغال به مرغهای ما حمله کرد
فؤداشتن	کی بؤ فؤداشته؟	شلیک کردن	چه کسی بود که شلیک کرد؟
فؤرانه	أن' کاران همه' فؤرانه	دور می‌کند	کارهای او همه را دور می‌کند
فؤندؤق	چنتا فؤندؤق دأری؟	فندق	چند عدد فندق داری؟
فؤچین	تی چؤمانأ فؤچین بؤخؤس	چشم‌ها را ببند	چشم‌هایت را ببند بخواب
فؤکؤده	شیرأ فؤکؤده فرش' سر	ریخت	شیر را روی فرش ریخت
فؤکون فیشان	أیا همیشه فؤکون فیشانه	ریخت و پاش	این‌جا همیشه ریخت و پاش است
فؤگوردسته	فؤگوردسته خؤفته	روی شکم خوابیدن	روی شکم خوابیده است
فؤگوردسته	أمی خانه دیفار فؤگوردسته	واژگون شد	دیوار خانه ما واژگون شد
قؤوت	أن' دسأ قؤوت دینه	توان	دستش توان ندارد
قاتؤق	ایچه قاتؤق دؤکون کاسه مئن	خورش	کمی خورش در کاسه بریز
قار	می مرأ قاره	قهر	با من قهر است
قاق	خبرأ کی بیشتاوستیم قاقأ بؤستیم	حیران	خبر را که شنیدیم حیران شدیم
قاینا	بیلاخره بتأنستم اونأ قاینا بؤکونم	متقاعد	بالاخره توانستم آن را متقاعد کنم

قیش	می قیشاً بیدئی؟	کمر بند	کمر بندم را دیده‌ای؟
قَزَنج	ایپچه یۆل قَزَنج بۆکۆدم	پس انداز	کمی پول پس انداز کردم
قۆشمه مۆ	بۆشۆ تی قۆشمه مۆیا چاکۆن	آشفته مو	برو موهای آشفته‌ات را درست کن
کاشکارات	ایتا کاشکارات دارٌ جور نیشته	زاغ	یک زاغ بالای درخت نشسته است
کۆتر	کۆترانا سראدن	کبوتر	کبوترها را رها کن
کۆر	او کۆرأ فاندِر	دختر	آن دختر را نگاه کن
کۆرأ	کۆرأ بیشیم؟	کدام طرف	کدام طرف برویم؟
کۆل	بنأ خو کۆلٌ سر	شانه	روی شانه‌اش گذاشت
کۆل	أ چاقو کۆله	کند	این چاقو کند است
کۆیا	می شارژر کۆیا نهأ؟	کجا	شارژر من کجا است؟
کۆیتا	کۆیتا دسکش تی شین ایسه؟	کدام یک	کدام دستکش مال تو است؟
کۆیدانه	کۆیدانه-یا گی؟	کدام یک	کدام یک را می‌گویی؟
کنخۆدامردی	تی کنخۆدامردی ته ره بدر خۆره	داوری	داوری‌ات به درد خودت می‌خورد
کنن کنن	کنن کنن داشتی اکه ائی	این یا آن یا کردن	این یا آن یا می‌کرد که چه زمان می‌آیی
کنوانی	می پيله مآر ایتا کنوانی-یه	کدبانو	مادر بزرگ من یک کدبانو است
کاباسی	کاباسی باوردیم	نحسی	دچار نحسی شدیم
کاس	تی کاسٌ چۆما خۆش دارم	آبی	چشم‌های آبی‌ات را دوست دارم
کال	أ به کاله	نارس	این به نارس است
کاکا	ایپچه کاکا چاکۆن بۆخۆریم	پنکیک	کمی پنکیک درست کن بخوریم
کخ	أ شامپۆ کخ نۆکۆنه	کف	این شامپو کف نمی‌کند
کرا	کرا شم	همین الان	همین الان می‌روم
کردگار	تی کردٌ کارأ چاکۆن	رفتار	رفتارت را درست کن
کرچ	پۆر کرچه	ترد	خیلی ترد است
کرک	کرکان کتکتاس کۆنیدی	مرغ	مرغ‌ها قدقد می‌کنند
کش	اون کیسه او کش نیشته؟	گوشه	آن کیست آن گوشه نشسته است؟
کشه	بیا می کشه	آغوش	در آغوش من بیا
کشک	دۆمرتبه کشکاً بۆستی؟	لوس	دوباره لوس شدی؟
کفته	تی میداد زمینٌ سر کفته	افتاده است	مداد تو روی زمین افتاده است

کل	أ مردأى کله	کچل	این مرد کچل است
کلانه	بۆشۆ اؤ کلانه ' بأور	منقل	برو آن منقل را بیاور
کلاچ	کلاچ پینیرأ اؤساد	کلاغ	کلاغ پینر را برداشت
کلاچ ملاچی	أمیرحؤسئن ایتأ کلاچ ملاچی یرهن دؤکؤده بؤ	سیاه و سفید	امیرحسین یک پیراهن سیاه و سفید پوشیده بود
کلماجین	أ سئب کلماجینه	کرم خورده	این سیب کرم خورده است
کله	بۆشۆ کله ' واگیران	اجاق	برو اجاق را روشن کن
کی	کی تأنه می مرأ بأیه؟	چه کسی	چه کسی می تواند با من بیاید؟
کی	...أتؤ نیه کی	که	...اینطور نیست که
کیتاب	أ کیتاب می شینه	کتاب	این کتاب مال من است
کیس	می رختان کیس بؤخؤرده	چروک لباس	لباس هایم چروک شده است
کیشؤ	میداد کیشؤ دؤرؤن نئابؤ	کشو	مداد داخل کشو نبود
کیشکا	کیشکائان مؤرغانه جا بیرون آید	جوجه	جوجه ها از تخم بیرون می آیند
کئل	بۆشۆ ایتأ کئل مه ره بأور بینیشینم	چهارپایه کوچک	برو یک چهارپایه کوچک برایم بیاور بنشینم
گوار	أمان گوار' امرأ غذا چاکؤنیم	تره	ما با تره غذا درست می کنیم
گکچ	سبزی-یان' دؤرؤن گکچ مرأ ویشتر خؤش آیه	شاهی	میان سبزی ها شاهی را بیشتر دوس دارم
کؤ	بیأ بیشیم کؤ	کوه	بیأ به کوه برویم
کؤجدانه	می کؤجدانه برارأ بیدئی؟	کوچک	برادر کوچک من را دیده ای؟
کؤدن	چی کؤدن دري؟	انجام دادن	چه کاری داری انجام می دهی؟
کؤر' قؤقؤ	کؤر' قؤقؤیا فأندر	جغد	جغد را نگاه کن
کؤرش	می غذا کؤرشأ بؤ	جزغاله	غذایم جزغاله شد
کؤشتن	پؤتارانا کؤشتن نوائید	کشتن	مورچه ها را نکشید
کؤلک	کاموا کؤلکا بؤسته	درهم	کاموا درهم شده است
کؤمؤش	کؤمؤشأ فأندر	لاک پشت	لاک پشت را نگاه کن
کؤناکؤنا	کؤچه دوسته بؤ کؤناکؤنا واگردستیم	عقب عقب	کوچه بسته بود عقب عقب برگشتیم
کؤنه	أ دارأ کؤنه سخته	ریشه	ریشه این درخت قوی است

کۆنه مۆنه	کۆنه مۆنه کۆدن نوأ	ترديد	ترديد نكن
كۆنۆس	كۆنۆس خاىي؟	ازگيل	ازگيل مىخواهى؟
كۆكلا	كۆكلا ديچئن دره	توطئه	دارد توطئه مىكند
گۆرخانه	ايمرؤ گۆرخانه وارث بؤ	رعد	امروز باران با رعد بود
گۆزكا	گۆزكايا بیده-ئي؟	قۆرباغه	قورباغه را دیدی؟
گئسه	خو مۆنأ گئسه كۆنه	بافتن مو	موهايش را مىبافد
گاب	رجب خو گابأ فۆرۇختن دره	گاو	رجب دارد گاوش را مىفروشد
گاره	جغله ' بير گاره دۆرۆن بۆخۆسان	گهواره	نوزاد را ببر در گهواره بخوابان
گاز	مي گاز مرأ در كۆنه	دندان	دندانم درد مىكند
گاز ايشكره	ديشب خۆفته-بي گاز ايشكره كۆدي	سايیدن دندانها به هم	ديشب خواب بودى دندانهايت را به هم مىسايیدی
گاچ	تي پا گاچه مگه؟	پای ناراست	مگر پای تو ناراست است؟
گاگلّف	گاگلّف أرا دؤار كۆنم	بعضى اوقات	بعضى اوقات از اين طرف عبور مىكنم
گب	أ گب كي گوڤتن درم اؤارارسالان' شينه	سخن	اين سخن كه دارم مىگويم براى سالهاى دور است
گب	مي أمرأ گب بزى	سخن	با من سخن بگو
گب جكشه	بۆزۆر خأستي مي جا گب جكشه	حرف بکشد	به اجبار مىخواست از من حرف بکشد
گب خبربر	گب خبربر' أمرأ گب زئن نوأ	خبرچين	با خبرچين حرف نزن
گب گب' سر	گب گب' سر بأورده	حرف تو حرف	حرف تو حرف آورد
گرا دن	گرا دن بايه	سُر بده	سر بده بيايد
گرايئت	گرايئتأ بیدين	كچ و كوله	آن كچ و كوله را ببين
گرد' گيج	بيشيم لايچۆن گرد' گيج بزيم	گشت و گذار	برويم لاهيجان گشت و گذار كنيم
گرد' كله	أمي گرد' كله' لاف دكفته	دورهمى	دورهمى ما به هم خورد
گردستن	هرأ گردستن ديبيم	قدم زدن	همين اطراف قدم مىزدیم
گردن پسه	مي گردن پسه-يا جۆش بزه	پشت گردن	پشت گردنم جوش زده است
گرديم	هرأ گرديم	قدم مىزنيم	همين اطراف قدم مىزنيم
گرزه	گرزه خؤراك أغۆزه	موش	غذای موش گردو است
گرزك	گرزك مرأ بگشته	زنبور	زنبور من را نيش زد

گرمش	گرمش أمۇن دره	باد گرم	دارد باد گرم می‌آید
گرگر	زاكان ۋ گرگر وناشته بۇخۆسم	سر و صدا	سر و صدای بچه‌ها اجازه نداد بخوابم
گلاس	درجكا ڭلاس بۆم	خیره	به پنجره خیره بودم
گمچ	گمچ ۋ مئن أغوز قاتۇق چاكون	گمچ	در گمچ فسنجان درست کن
گه	خۇره گه	می‌گوید	از جانب خودش می‌گوید
گیچ گیچی	مرا ڭیچ گیچی دان نوا	قلقلک	من را قلقلک نده
گیرینچی	گیرینچی مو مرا خوش آیه	موی فر	از موی فر خوشم می‌آید
گزر	گزر ۋ آب چۆم ره خۇبه	هویج	آب هویج برای چشم خوب است
گل	میرزا کۆچی خان ایتا ییله گل بو	شخصیت	میرزا کوچک خان یک شخصیت بزرگ بود
گلف	گلف بینیشینید	با فاصله	با فاصله بنشینید
گود	می مرد ۋ گودان دیرۆ بامؤبید امی خانه	خانواده	دیروز خانواده شوهرم به خانه ما آمده بودند
گوده	خو رختانا گوده بۆکود	قلمبه	لباس‌هایش را قلمبه کرد
گوزارش	ایمشب وا می گوزارشاً تۆمانا کۆنم	گزارش	امشب باید گزارشم را تمام کنم
گوش ۋ کون	می گوش ۋ کون بۆگؤفته	دم گوش	دم گوشم گفتم
گول	ا گولا ته ره بیهئم	گل	این گل را برای تو خریدم
گولاز	امی گولاز ان ۋ کی گیلکیم	افتخار	افتخار ما این است که گیلک هستیم
گولدان	می گولدان بشکفته	گلدان	گلدانم شکست
گولی	می گولی مرا در کونه	گلو	گلویم درد می‌کند
گومار	گومار ۋ یوشت جوخوقت	بوته‌های خار	پشت بوته‌های خار پنهان شد
گومگومه	می گوش ۋ کون گومگومه کودی	یچ یچ	دم گوشم یچ‌یچ می‌کرد
لؤجنگ	بوشو لؤجنگا دود ییچا نایه بۆدورون	دریچه پشت‌بام	برو دریچه پشت‌بام را ببند گربه داخل نیاید
لؤفت	تی پا سر بئس هی کس ۋ لؤفتا کشئن نوا	منت	روی پای خودت بایست منت کسی را نکش
لا	ا کاغذا بنه تی دفتر ۋ لا	بین دو چیز	این کاغذ را میان دفترت بگذار
لا	هرچی زامت بکشه-بیمأ لا بۆکود	تباه	تمام زحمت‌های ما را تباه کرد

لابدان	لابدانا بیگیر	عنکبوت	عنکبوت را بگیر
لار	اُ تۆرف لاره	پوک	این ترب پوک است
لافند	لافنداً کویا بنائی؟	طناب	طناب را کجا گذاشتی؟
لانتی	اُ لانتیا بیدین	مار	این مار را بین
لانتۆز	چی ره لانتۆز تاوده؟	جفتک	برای چه جفتک می اندازد؟
لته	او لته ' مرأ فادن میزا یاکۆنم	دستمال	آن دستمال را به من بده میز را تمیز کنم
لس	غذا خۆردن' پسی آدم لسا به	شل و وارفته	آدم بعد از غذا خوردن شل می شود
لقد دمج	گوَلاَنا لقد دمج نوا کۆدن	لگدمال	گل ها را لگدمال نکن
لیه	لیه ' تاود	توپ	توپ را پرتاب کن
لچه	چیچینی دار' لچه نیشته	فراز	گنجشک بر فراز درخت نشسته است
لؤاس	لؤاس دامان' مئن زیویسته	روباه	روباه در جنگل زندگی می کند
لۆچ	لۆچی مگه؟	چپ چشم	مگر چشمات چپ است؟
لۆچان	أمرأ لۆچان زنه	پشت چشم نازک کردن	برای ما پشت چشم نازم می کند
مأر	می مأر بۆشو کار' سر	مادر	مادر من به سر کار رفته است
مأر' مرد	بعضی-تا زاکان مأر' مرد دأریدی	ناپدری	بعضی از بچه ها ناپدری دارند
مأنستن	خۆ پئر' مأنستن گب زنه	مانند	مانند پدرش صحبت می کند
مئخ	بچمسته مئخانا فیشان	میخ	میخ های خم شده را دور بریز
مئوه	مئوه 'نا بۆشوستی؟	میوه	میوه ها را شستی؟
ما	ایتا ما بدن	بوسه	یک بوسه بده
ما	اُ ما وا بشم مؤسافرت	ماه	این ماه باید به مسافرت بروم
مائی	أكبر دؤتا سیفید مائی بیهه-بۆ	ماهی	اکبر دو عدد ماهی سفید خریده بود
مات	چی ره ماتا زئی؟	حیران	برای چه حیران شدی؟
ماتۆر	می ماتۆر رؤشنا نیبه	موتور	موتورم روشن نمی شود
ماده	می ماده مرأ در کۆنه	معدة	معدةام درد می کند
ماز	او مازا مرأ وأسینم می کفشأ	واکس	آن واکس را بده به کفش ام بمالم
مازۆ	می مازۆ در کۆنه	ستون فقرات	ستون فقراتم درد می کند
ماسکا	ماسکا بازی-یا تۆمانا کۆن	مسخره	مسخره بازی را تمام کن

ماشل	مي مآر ^۲ مرأ شؤن دريم مي ماشل ^۲ خانه	خاله	با مادرم به خانه خاله‌ام می‌رویم
ماشه	او ماشه-یا مرأ فادن	انبر فلزی	آن انبر فلزی را به من بده
ماشک	ماشکأ تاود	تور ماهی‌گیری	تور ماهی‌گیری را بیانداز
ماقؤل	ماقؤل بوگوؤتم	...چه خوب شد که	چه خوب شد که گفتم
مالا	مي پئر مالابه	ماهی‌گیر	پدرم ماهی‌گیر است
ماندگی گيفتن	بدأ اييچه ماندگی بيگيرم	خستگی در کردن	اجازه بده کمی خستگی در کنم
ماچي	ايتأ ماچي مرأ ديهي؟	بوسه	یک بوسه به من می‌دهی؟
مترس	باغ ^۲ مترسه	مترسک	مترسک باغ است
مته	مته نهأن نوأ	مزاحمت	مزاحمت ایجاد نکن
مجاز	مي مجاز نبره	مزاج	با مزاج من سازگار نیست
مدار	ها مدار بؤشو جؤلؤ	روش	به همین روش جلو برو
مرأ	مرأ بوگو چي خائي؟	به من	به من بگو چه می‌خواهی؟
مراغ	آدمأ مراغأ گیره	چندش	آدم چندش‌اش می‌شود
مرجانه	أ کارتانا مرجانه فگيفتم	رایگان	این کارت‌ها را رایگان گرفتم
مرد ^۲ برار	مي مرد ^۲ برار ^۲ خانه ها كوچه دورونه	برادر شوهر	خانه برادر شوهرم داخل همین کوچه است
مرد ^۲ برار زن	تي مرد ^۲ برار زنا بيدئم	زن برادر شوهر	زن برادر شوهرت را دیدم
مرد ^۲ خاخور	مي مرد ^۲ خاخور بؤشو خارج	خواهر شوهر	خواهر شوهرم به خارج رفته است
مرد ^۲ خاخورزا	مي مرد ^۲ خاخورزا أمي خانه ايسأ	خواهرزاده شوهر	خواهرزاده شوهرم خانه ما است
مردأی	أ مردأی ديروز بامؤ	مرد	این مرد دیروز آمد
مردؤم	مردؤم همه بامؤبيد	مردم	همه مردم آمده بودند
مضرت	أنقد كي مضرتي تي جان همه جيجايه	شرور	آن قدر که شرور هستی تمام بدن‌ات زخمی است
مل	أن أنار ^۲ مزه مله	گس	مزه این انار گس است
من	من بؤشؤم	من	من رفتم
مه ره	أ كفشأ مه ره بيهئم	برای خودم	این کفش را برای خودم خریدم
مي	مي مآر أمؤن دره	من	مادرم دارد می‌آید

میان	اُ گب اُمی میان بمانه	بین	این حرف بین خودمان باشد
مچد	مچد شۆن دري؟	مسجد	به مسجد می‌روی؟
مچه	اُمین خۆ مچه ' عمل بۆکۆده	چانه	امین چانه‌اش را عمل کرده است
مک	می سراً مکا کۆده	شوره سر	سرم شوره زده است
مۆران	آهین مۆران بزه	زنگ آهن	آهن زنگ زده است
مۆرجه	ایچه مۆرجه دۆکۆن	عدس	کمی عدس بریز
مۆرغانه	دۆتا مۆرغانه باور	تخم مرغ	دو عدد تخم مرغ بیاور
مۆرغانه دشکن	بیأ مۆرغانه دشکن چاکۆنیم	نیمرو	بیا نیمرو درست کنیم
مۆس	مۆس بۆکۆده	کیک	کیک زده است
مۆسافرت	اُنی بیشیم مۆسافرت؟	مسافرت	می‌آیی به مسافرت برویم؟
نارم	تی شۆماره' نارم	ندارم	شماره‌ات را ندارم
نأنسته-بۆ	نأنسته-بۆ اُ کارا بۆکۆده	ناآگاهانه	ناآگاهانه این کار را کرد
نۆبدان	ای نفرأ باور نۆبدانأ چاکۆنه	ناودان	یک نفر را بیاور ناودان را درست کند
نۆرۆزبل	جلالی تقویم' مئن ۱۷ مۆرداد نۆرۆزبله	نوروزبل	در تقویم جلالی ۱۷ مرداد نوروزبل است
نۆغان	اُمان گیلان' مئن پۆر نۆغان دأریم	کرم ابریشم	ما در گیلان کرم‌های ابریشم زیادی داریم
نابراي	اُن می نابراي-یه	نابرداری	این نابرداری من است
ناجه	ناجه دارم ایمرۆ بازي-یا سر بییم	امید	امیدوارم امروز در بازی پیروز شویم
ناحق و نابۆد	ناحق و نابۆد کرا زجر کشیم	به ناحق	به ناحق داریم زجر می‌کشیم
ناخبر	رضا ناخبر بامۆ اُمی خانه	سرزده	رضا سرزده به خانه ما آمد
ناخۆش آوال	ایمرۆ ایچه ناخۆش آوالم	مریض	امروز کمی مریض هستم
ناخۆن	می پا ناخۆن بشکفته	ناخن	ناخن پایم شکست
ناخۆن	تی ناخۆنأ بیگیر	ناخن	ناخون‌ات را بگیر
ناره	ناره کۆدن دره	نعره	دارد نعره می‌زند
نازبداشته	اُمی زاگان نازبداشته=ئید	نازپرورده	بچه‌های ما نازپرورده هستند
ناسۆس	بۆشۆ ناسۆسا باور	تلمبه	برو تلمبه را بیاور
ناقلن	ناقلن تۆ اُمی مرأ بیأ	لااقل	لااقل تو با ما بیا
ناکس	ناکس' پۆشتین بۆستن نوأ	نامرد	از نامرد حمایت نکن

نتاج	أمان گیلک ٚ نتاجیم	نسل	ما از نسل گیلک هستیم
نجاج	نخأستی بآیه نجاج ٚ مرأ أنا بأوردم	اجبار	نمی‌خواست بیاید به اجبار او را آوردم
ندار	ندار ٚ آدمه	فقیر	آدم فقیری است
نشأ	راشیأ آب بیگفته شوئن نشأ	نمی‌توان	آب جاده را فراگرفته است نمی‌توان رفت
نقل	ایتأ نقل بوگو	داستان	یک داستان بگو
نم	أمی وسیله'نا نم بزه	رطوبت	وسایل ما را رطوبت زده است
ننأ	فاکتؤران میز ٚ سر ننأ	نیست	فاکتورها روی میز نیست
نھان	یلایأ نهأن درم کله ٚ سر	گذاشتن	دارم پلو را روی گاز می‌گذارم
نوأ	اوتؤ گب زئن نوأ	نکن	آن طور صحبت نکن
نیده بیده	نیده بیده-کانأ مأنه	ندید بدید	مانند ندید بدیده‌ها است
نیشث	همه-تا نیشث مئن ایسأبید	نشست	همه آن‌ها در نشست بودند
نیشثاو	زأکی-یم نیشثاو بی	سرتق و لجوج	کودکی هم سرتق و لجوج بودی
نیمیزگیره	درأ نیمیزگیره وأکؤن	اندکی	در را اندکی باز کن
نیویره	مرأ سربسر نهأن نوأ نیویره بد دینی-یأ	وگرنه	من را اذیت نکن وگرنه بد می‌بینی‌ها
نیویشتن	کیتاب نیویشتن درم	نوشتن	دارم کتاب می‌نویسم
نیچ	أ نوخؤدان نیچه	دیریز	این نخودها دیریز هستند
وأبرازه	أ پرهن ترأ وابرازه	شایسته است	این پیراهن شایسته تو است
وأجه	تی دوماغأ ای چی وأجه	چسبیده است	چیزی روی بینات چسبیده است
وأده	أمرأ وأده بیگفته	دعوت	ما را دعوت کرده است
وأسی	وأسی دو تا نان فگفته=بیم	باید	باید دو عدد نان می‌گرفتم
وأسی	ایمرؤ یؤر کار دأرم، هأن ٚ وأسی زؤد بأمؤم	به خاطر	امروز کارم زیاد است، به خاطر همین زود آمدم
وأمجي	چی ره وأمجي؟	جستجو می‌کنی	برای چه جستجو می‌کنی؟
وأمرازه	أ گبان ترأ وأمرازه	شایسته نیست	این حرف‌ها شایسته تو نیست
وأورس	او زناکأ وأورس	پیرس	از آن زن پیرس
وأورسی	هرچی وأورسی ترأ گب بسرأ کؤنه	پیرسی	هر چه پیرسی حرف را عوض می‌کند
وأچئن	خؤ خانه سرأ وأچئن دره	کندن	دارد سقف خانه‌اش را می‌کند

وَأُجُوكَ	دارأ وَاْجُوكَ	بجسب و بالا برو	به درخت بجسب و بالا برو
وَأَكْفَتَه	أَمْرًا وَأَكْفَتَه	پيله کرد	به ما پيله کرد
وَأَكْفَتِمْ	أَمَانٌ وَأَكْفَتِمْ	از پا افتادیم	ما از پا افتادیم
وَأَكُودَه	مَأْمَدًا وَأَكُودَه بَامُوْ	رساند	محمد را (به مقصد) رساند و آمد
وَأَكُونُ	دِرَا وَأَكُونُ	باز کن	در را باز کن
وَأُكْرَدَان	أُ كَيْتَابًا تَوَّ وَأُكْرَدَان بَوَكُودِي؟	ترجمه	این کتاب را تو ترجمه کردی؟
وَأُكْرَدَان	أَو شَامِي-يَا وَأُكْرَدَان	پشت و رو کن	آن شامی را پشت و رو کن
وَأُكْرَدَانْتَه	أُ خِيَابَانْ أَيْسَمًا وَأُكْرَدَانْتَه	تغییر داده‌اند	نام این خیابان را تغییر داده‌اند
وَأُكْرَدَانْتُمْ	كَيْتَابًا وَأُكْرَدَانْتُمْ	عودت دادم	کتاب را عودت دادم
وَأُكْرِيرَان	گازا وَاْكْرِيرَان	روشن کن	اجاق را روشن کن
وَأُكْرِيرَان	تَأْنِي أَرْوَحَانَا وَأُكْرِيرَان بَزْنِي؟	گذشتن از عرض رودخانه	می‌توانی از عرض این رودخانه عبور کنی؟
وَأُكْرِيرَان	أَيْتَا أَوَيْتَا نَاهَرَه هَمَه وَا بَأَيْدِ	باید	این و آن ندارد، همه باید بیایند
وَأُكْرِيرَان	سَرْدٌ وَا دَمَه	باد	باد سرد می‌وزد
وَأُكْرِيرَان	هَرْجِي خَوْرَم هَنْدِه مَرَا وَا	میل داشتن	هرچه می‌خورم باز هم میل دارم
وَأُكْرِيرَان	دِر وَا بُوْ	باز شدن	در باز شد
وَأُكْرِيرَان	خَانْدَه جَا وَا تَرْكُسْتُمْ	ترکیدم	از خنده ترکیدم
وَأُكْرِيرَان	گِيْدِي كُورُونَا وَا تَيْن دَاْرَه	مسری	می‌گویند کرونا مسری است
وَأُكْرِيرَان	أُ بِيْج وَا جَوْر كُونَه	ری	این برنج ری می‌کند
وَأُكْرِيرَان	مِيْرَزَا قَاسْمِي وَا جَامْ جَا جَا كُودَه به	بادنجان	میرزا قاسمی از بادنجان درست می‌شود
وَأُكْرِيرَان	هَرْ جِي خَوْرَه وَا جَاوَرَه	قی می‌کند	هر چیزی می‌خورد قی می‌کند
وَأُكْرِيرَان	أَنَا وَا خَان	دوباره بخوان	این را دوباره بخوان
وَأُكْرِيرَان	أَمَان دِيرُو وَا خَبَا بُوْسْتِمْ	آگاه	ما دیروز آگاه شدیم
وَأُكْرِيرَان	آب وَا خَوْر	بنوش	آب بنوش
وَأُكْرِيرَان	وِيْرِيْز تِي وَا دَا بِيْگِيْرَم	اندازه	بلند شو اندازه‌ات را بگیرم
وَأُكْرِيرَان	أَمْرًا وَا دَاشْتَه أَسْرَدٌ هَوَا دَوْرُون بُوْسِيْم	وادار کرد	ما را وادار کرد در این هوای سرد بمانیم
وَأُكْرِيرَان	گِيلَانَا وَا رُوْخْتَن دِرَد	غار ت کردن	دارند گیلان را غارت می‌کنند

وارستن	وارش وارستن دره	باریدن	دارد باران می بارد
وارسي	اييچه اؤشتر همه ' وارسي کؤديد	بازرسی	کمی آن طرفتر همه را بازرسی می کردند
وارسي	وا اول وارسي بۆکۆنيد	تحقيق	بايد ابتدا تحقيق کنيد
وارش	ديرو وارش بامؤ	باران	ديروز باران آمد
واز	گۆزکايأ فأندر چۆتؤ واز کۆنه	پريدن	قورباغه را بين که چطور می پرد
واز و ولنگ	زاكان يارك ' دۆرۆن چي واز و ولنگي کۆنيد	جست و خيز	بچه ها در پارک چه جست و خیزی می کنند
وازده	مرأ وازده بأورده	به تنگ آمدن	من را به تنگ آورده است
وازن	تي کفشأ وازن بيشيم	بيوش	کفش ات را بيوش برويم
واسئن	اؤن چيسه تي دينأ واسئن دري؟	ماليدن	آن چیست داری به صورتت می مالی؟
واسرأ دأن	أمرأ واسرأ دأ	پی نخود سیاه فرستادن	ما را پی نخود سیاه فرستاد
واسؤجانه	أمي خؤنا واسؤجانه تا خؤ مدرکأ فأكيفت	سوزاند	خون ما را سوزاند تا مدرک اش را گرفت
واسؤخسته	ترأ واسؤخسته آدم هفتاد سال ياکي نأره	برخورد کرده	آدم به تو برخورد کند تا هفتاد سال پاک نیست
واش	گاب ' ره خاش فۆکۆنه سک ' ره واش	علف	برای گاو استخوان می ریزد برای سگ علف
واشان	بؤشؤ جايأ واشان	پهن کن	برو رختخواب را پهن کن
واشکاف	أ پرهن ' درزأ واشکاف	بازکن	درز این پیراهن را باز کن
واشکاف	مرأ حالي نؤبؤسته، اييچه واشکاف	بيشتر توضيح بده	متوجه نشدم، کمی بیشتر توضیح بده
واشکافيدي	باهار ' وخت گۆلان واشکافيدي	می شکفند	فصل بهار گل ها می شکفند
والان	تي پرهناؤيا والان	آویزان کن	پیراهن ات را آن جا آویزان کن
والنگ	نيصف ' را والنگأ دأ	انصراف	نیمه راه انصراف داد
واليشتن	گاب خؤ مانده ' واليشتن دره	لیسیدن	گاو دارد گوساله اش را می لیسد
وامختن	چي-يا وأمختن دري؟	جستجو	چه چیزی را جستجو می کنی؟
واهيل	مي ديل واهيلأ بؤسته	بی تاب	دلم بی تاب شده است
واويجان	مائي-يا خؤب واويجان	برشته کن	ماهی را خوب برشته کن

واوین	أ خالاً واوین	ببر	این شاخه را ببر
واپس	چی ره واپس شوَن دري؟	عقب	برای چه داری به عقب می‌روی؟
واپلکه	تیاناً بنه بدأ اییچه واپلکه	خیس بخورد	دیگ را بگذار کمی خیس بخورد
واچرد	تا ناناً بیده نیصفاً وأچرد	تکه کرد	به محض دیدن نان نیمی از آن را تکه کرد
واکارید	بعضي-یان خائید اُمي میاناً واکارید	شکرآب کنند	بعضی‌ها می‌خواهند بین ما را شکرآب کنند
واکاشته	أمرأ أياً واکاشته	منتظر گذاشت	ما را این‌جا منتظر گذاشت
واگیر	أنّ مار أنّ گباً واگیر کونه	تصدیق حرف	مادرش حرف او را تصدیق می‌کند
وخت	باهارّ وخت اَیم گیلان	وقت	وقت بهار به گیلان می‌آیم
ودره	او ودره' فادن مرأ	سطل	آن سطل را به من بده
ورأچوک	بامؤ اُمي ورأچوک بینیشته	در کنار	آمد در کنار ما نشست
ورجا	کیتابان اُمدّ ورجا نهأ	نزد	کتاب‌ها نزد احمد است
ورف	أچور ورف کي تا هسأ بیده بو؟	برف	این‌گونه برف چه کسی تا حالا دیده بود؟
ورگ	ایتأ سیا ورگ بیدئم	گرگ	یک گرگ سیاه دیدم
وسته	هأنقد مرأ وسته	کافی است	همین قدر برای من کافی است
ول	آتشّ ولأ فأندر	شعله آتش	شعله آتش را نگاه کن
ولکي	اییچه بئسید ولکي اُمیرم بأیه	شاید	کمی صبر کنید شاید امیر هم بیاید
ولگ	مي اينستا ولگا دأري؟	صفحه	صفحه اینستاگرام من را داری؟
ولگ	پئیز ولگان خوْشگیلاً بید	برگ	در پاییز برگ‌ها خوشگل می‌شوند
وهاشته	مي پئر مرأ وهاشته بأیم	اجازه داد	یدرم به من اجازه داد بیایم
ویریزانه	أمرأ اُمي جا سر ویریزانه	بلند کرد	ما را از جایمان بلند کرد
ویریزانه	خابّ جا اُمراً ویریزانه	بیدار کرد	ما را از خواب بیدار کرد
ویریشته	اَوَن کیسه ویریشته؟	بلند شد	آن کیست که بلند شد؟
ویریشته	بوْشو بیدین زأی ویریشته؟	بیدار شد	برو ببین بچه بیدار شد؟
ویشتا	مرأ ویشتایه	گرسنه	گرسنه هستم
ویشتر	ویشتر آب دوکون	بیشتر	بیشتر آب بریز
وینی زئک	تي دوماغ ويني زنکأ پاکون	آب بینی	آب بینی‌ات را پاک کن

ويگير	گۆشي-يا ويگير	بردار	گۆشى را بردار
ۇلش	بىا بيشيم ۇلش چيني	تمشك	بىا برويم تمشك بچينيم
ۇ	من ۇ حوسئن دوتائي شيم	و	من و حسين دو نفرى مىرويم
هاتۇ	حۆكمن هاتۇيه كي شۆمان گيد	همين طور	به احتمال قوى همين طور است كه شما مى گوييد
هأنه	أمي دار ۇ ندار هأنه	همين است	دارايى ما همين است
هأچين	هأچين حق سأي بۆكۆدويم	بيخود	بيخود تلاش كرديم
هأچين يلا	هأچين يلا خۆردان درم	پلو خالى	دارم پلو خالى مى خورم
هأچينه	خانه اناثانا هأچينه فادأ بۆشؤ	رايگان	وسايل خانه را به رايگان داد رفت
هئن	چي هئن دري؟	خریدن	دارى چه مى خرى؟
هر ساعت دقه	هر ساعت دقه أيه أمي خانه	دم به دقيقه	دم به دقيقه به خانه ما مى آيد
هرتا	هرتا گۆشي-يان ايتأ خۇبي دأريدي	هر کدام	هر کدام از گۆشى ها يك خوبى دارند
هسأ	هسأ أيم	اکنون	اکنون مى آيم
هش	هش نفر بامؤئيد	هشت	هشت نفر آمدند
هف	هف نفر نامؤييد	هفت	هفت نفر نيامده بودند
هف شب	فردأ مي جغله هف شبه	جشن شب هفت زايمان	فردا جشن شب هفت زايمان کودک من است
هلاچين	زاك ره صارا دورؤن هلاچين چأكۆدم	تاب	براى بچه در حياط خانه تاب درست كردم
هلماله	هلماله اون ورجا نشم	هرگز	هرگز پيش او نمى روم
هم زاما	مي هم زاما هرشب أمي خانه ايسأ	باجناق	باجناق من هرشب خانه ما است
همه-دأنه	فردأ همه-دأنه أئيدي	همه آن ها	فردا همه آن ها مى آيند
هميشك	گيلان هميشك وارشي-يه	همواره	گيلان همواره بارانى است
هندم هؤندم	هندم هؤندمه كي واران بأيه	نزديك	نزديك است كه باران بيايد
هني	هني وا بيشي	باز	باز بايد بروى؟
هيزار	هيزار ريال دئه پؤل نيه	هزار	هزار ريال ديگر پول نيست
هيست	واران وارستي هيستأ بؤستم	خيى	باران مى باريد خيى شدم
هيل	اييچه هيلم دۆكۆن	گشنيز	كمى گشنيز هم بريز

یا	أنا خائتي يا أؤنا؟	یا	این را می‌خواهی یا آن را؟
یاره	خالی‌شواشاً فادن می مآر ته ره یاره	می‌ساید	پونه را به مادرم بده برای تو می‌ساید
یاور	تأنید مرأ یاور بدید؟	کمک	می‌توانید به من کمک کنید؟